

NASLOV—ADDRESS
Glasilo K. S. K. Jednota
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO

Telephone: Henderson 3013
Največji slovenski tednik v Združenih državah ameriških

The largest Slovenian Weekly in the United States of America

**Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota**

je prva in najstarejša slovenska bratška podelna organizacija v Ameriki

Posluje že 40. leto

GESLO K. S. K. J. JE:

"Vse za vero, dom in narod!"

Entered as Second Class Matter December 13th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1108, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22d, 1913

Stev. 27 — No. 27

CLEVELAND, O., 4. JULIJA (JULY), 1933

LETO (VOLUME) XIX.

SLOVENSKA BANKA

Zadnji teden so se podali v Washington Dr. James Seliškar, predsednik North American Trust Co., Mr. W. B. Woods, odvetnik te banke, in sodnik Frank J. Lausche, kjer so obravnavali z uradniki zakladniškega oddelka in z voditelji R. F. C. glede North American Trust Co. Dne 29. junija je dobil konservator banke Dr. Seliškar iz Washingtona telefonično sporočilo od vlade, da je slednja ugodila načrtom North American Trust Co. za ponovno odprtje naše slovenske banke.

Kot se poroča, bo ustanovljena nova banka, ki bo federalna rezervna banka. Ta banka bo začela poslovati okoli 1. avgusta t. l. V tej banki bo garantiran sleherni dolar po vladi, glasom najnovejše postave za federalne rezervne banke.

Medtem so pa v teku vse potrebne priprave, da začne banka plačevati 20 odstotkov starih vlog. Banka je že dosedaj plačala 3 odstotke, torej bo vsega skupaj 23 odstotkov.

Kdaj se bo začelo plačevati 20 odstotkov, bomo v "Glasilu" naznanili. Prosi se še nekoliko potrpljenja, da se stvar uredi, ker je s tem združenega silno dela. Glede ostalega deleža vlog, kar je nad 23 odstotkov, so tudi vse priprave v teku, da nihče ne bo kaj zgubil. Ostali delež bodo vlagatelji namreč začeli dobivati, kakor hitro plača banka dolg na R. F. C.

Napredek katolištva v Bosni

Kaj lepo se opaža napredek katolištva od zasedbe te dežele po bivši Avstriji. Od leta 1879 do 1932 je število katoličanov v Bosni in Hercegovini naraslo od 208 na 570.000. Število prebivalcev se v Bosni naglo množi. V razdobju 1920-1929 se je povprečno rodilo v Bosni 51 otrok na 1.000 prebivalcev. Število župnij je naraslo od leta 1877 od 111 na 218, prav tako število posvetnih duhovnikov, ki jih je danes 146. Razvijajo se tudi samostani; število frančiškanskih samostanov je naraslo od 10 na 16, jezuiti imajo tri samostane, trapisti enega v Banjaluki in dve podružnici, poleg tega je v Bosni in Hercegovini 2 samostanov za sestre najrazličnejših verskih družb.

Slovenski graduante

Nedavno smo pričeli imena številnih slovenskih graduantov iz Clevelanda, ki so dovršili višje šole. Tudi na znani Cathedral Latin višji šoli je te dni dobilo šest naših mladih študentov diplome in sicer: Venecslav Frank, Joseph Perko, John Sporar, Edward Travnikar, Herbert Zalar in Anthony Zorko. Vsem tem graduantom, kakor tudi gotovo njih ponosnim staršem naj veljajo naše iskrene čestitke.

Volstead gre v pokoj

St. Paul, Minn., 29. junija.—Znani oče prohibicije Andrew Volstead je dobil danes poročilo, da naj se umakne iz javnosti in naj gre v pokoj. Volstead je bil zadnji čas svetovalec in administrator prohibicijske stranke na severozapadu.

NOVI DAVKI V OHIO

Columbus, O., 1. julija.—Ker sta obe zakonodajni zbornici odobrili novi zakonski načrt governerja White glede novih davkov, bo imela vsled tega država Ohio letno okrog \$35,000,000 več dohodkov. Polovico te svote se bo rabilo v šolske name-ne.

Novi davki v tej državi bodo sledeči: 2c davka na vsako steklenico piva in 50c na vsak sodček piva.

1c posebnega davka na galono gazolina.

10% davka na vse kosmetične (lepotečne) predmete; pri tem je izvzeto milo.

10% davka na vstopnice raznih prireditvev, ki znašajo nad 40c.

2c davka na vsak zavitek cigaret, vsebujoč 20 cigaret.

5% posebnega zapuščinskega davka.

\$1.50 in \$10 letnega davka na posebne avtomatične stroje, kjer se po centu in 5c prodaja raznovrstno blago.

Pričakovati je, da bo ta novi zakonski načrt governer White jutri v celoti podpisal.

Jezuitje in njihovo delo

Jezuitje na svetu 22,337. Ti imajo v svojih rokah 28 univerz s 24,609 slušatelji, 9 visokih misijonjskih šol s 7,000 dijakov in 211 drugih zavodov s 79,177 učenci. Sami njihovi misijonarji imajo 35 takih zavodov. — Jezuitje vodijo 26 astronomskih observatorijev, vzdržujejo 11 bolnišnic za gobavce z 8,000 gobavimi bolniki; dalje imajo 15 misijonjskih semenišč, 2,337 misijonjskih šol s 300,000 učenci. Razen tega vodijo še 110 misijonjskih sirotišč z 11,500 reveži in 50 bolnišnic, v katerih se zdravi in oskrbuje 20,000 bolnikov.

Amerika bo gradila 32 bojnih ladij

Washington, D. C.—Mornariški tajnik Claude A. Swanson je te dni naznanil, da bo njegov department v kratkem pričel graditi nove bojne ladje, v smislu programa javnih del, ki ga vključuje sprejeti zakon za ekonomsko okrevanje. Vlada bo v prihodnjih treh letih zgradila 32 križark, rušilcev, podmornic in topničark, za kar bo izdala \$238,000,000. Swanson je dalje rekel, da bo vlada takoj pričela izvajati ta program in da bodo vladne ladjedelnice v kratkem obratovale s polno paro.

Sedemurno delo za poštne uslužbence na železnicah

Cincinnati, O., 28. junija.—Ker je poštni department doložil znižanje delovnih ur za poštne uslužbence na železnicah, bodo od sedaj naprej ti uslužbenci delali samo po sedem ur dnevno.

Dne 28. junija se je na žitni borzi v Chicagu kvotiralo \$1.01 za bušeljn pšenice.

Dva meseca nazaj je bila cena bušeljn pšenice 38 centov. Dasiravno je cena tega žita zelo ugodna, farmerji ne bodo imeli dosti dobička, ker nimajo dosti pšenice v zalogi; novi letošnji pridelek pa tudi bolj slabo kaže.

SE DVE DRŽAVI ZA PREKLIC 18. AMENDMANTA

San Francisco, Calif., 27. junija.—Danes so se vršile v tej državi volitve za preklic 18. amendmanta. Natačno število oddanih glasov vseh volilnih predelkov še ni znano. V 4,188 predelkih je bilo za preklic prohibicije oddanih 498,819 glasov, proti pa 150,350.

Charleston, W. Va., 27. junija.—Naša država, ki je bila zadnjih dvajset let popolnoma suha, je svoje tozadevno stališče pri današnjih volitvah spremenila. Za preklic 18. amendmanta je bilo namreč oddanih 186,742 glasov, proti pa 110,508.

Naša država je torej že 16. ki odobrava preklic 18. amendmanta. Za uveljavitev tega preklica mora še 20 držav glasovati, kar se bo skoro gotovo izvršilo do konca tekočega leta.

Obsojeni politikarji

Philadelphia, Pa., 28. junija.—Danes se je vršila na tukajšnji sodnji zanimiva obravnava napram številnim politikarjem, ker so pri zadnjih volitvah na debelo goljufali. Med obsojenimi je tudi državni senator John J. McClure. Vseh prizadetih je 95.

Pijan sodnik

Portsmouth, O., 28. junija.—Po štiriurnem debatiranju je danes tukajšnja porota, obstoječa iz štirih ženskih in osem moških spoznala krivim tukajšnjega mestnega sodnika Horace L. Smalla, ker je bil pijan. Tozadevna kazen za sodnika bo v kratkem naznanjena.

Bivša tovarna avtomobilov bo izdelovala pivo

Znana bivša Peerless motorna družba v Clevelandu, O., bo svoje prostore preuredila in začela z novo obrtjo. Izdelovati hoče namreč pivo. V ta namen je naročila najnovejšo stroje ter potrebščine za svojo novo pivovarno.

Prodajni davek v Illinoisu

Springfield, Ill., 28. junija.—Governer Horner je danes podpisal novi zakonski načrt glede 2% prodajnega davka v tej državi, ki stopi kmalu v veljavo.

Selby, izdelovalnica čevljev v Portsmouth, O., bo počeniš s 15. julijem svojim delavcem povišala plačo za 10%. Vsled tega bo imelo 3,200 delavcev korist.

United Air Lines družba bo začela s 10. julijem skrajšan zračni promet med New Yorkom in San Franciscom. Po novem načrtu bo mogoče kontinent preleteti v 23 urah.

Nemški kancler Adolf Hitler namerava izstopiti iz katoliške cerkve in se pridružiti novi nemški narodni protestantovski.

Dne 1. julija se je v South Bred., Ind., ustrelil 62-letni Albert R. Erskine, predsednik znane Studebakerjeve korporacije za izdelovanje avtomobilov. Samomor je izvršil vsled tega, ker je označena korporacija prešla v roke receiverja.

SLOVENC V AVDIJENCI PRI PAPEŽU

Ljubljana, 11. junija.—V četrti, 1. junija ob 3. popoldne se je odpeljalo proti Rimu 42 Slovencev, da se udeležijo binokostnih slavnosti jubilejnega leta. V petek zvečer so po kratkem odmoru v Florenci, kjer so si ogledali najlepše zanimivosti, srečno prispeli v večno mesto.

Poleg štirih glavnih cerkva: sv. Petra v Vatikanu, sv. Pavla pred mestnim obzidjem, sv. Janeza v Lateranu in Marije Magiore so obiskali tudi grob sv. Cirila, apostola Slovencev, sv. Cecilije in sv. Boštijana. Šli so kakor v skrivnostnem sprevodu prvih kristjanov s svečkami v rokah po hodnikih najlepših katakomb sv. Kalista. Občudovali so umetniške slike vatičanske pinakoteke, slavna dela znamenitih mojstrov v papeževem muzeju in neminljive tvorbe Raffaela in Michelangela.

Nudil se jim je očarjujoč pogled na papežev Corteo; to je njegovo spremstvo, ko ga pri največjih slavnostih v sprevodu prinesejo v cerkev sv. Petra. Višek vsega pa je bila avdijenca pri papežu, katero so dobili po posredovanju ekselence nundija Pellegrinetti in magr. Dadjereca, rektorja zavoda sv. Jeronima. Za tako majhno skupino je taka avdijenca nekaj izrednega.

V pondeljek 3. junija ob 6. zvečer je bila avdijenca napovedana. Ni bilo treba dolgo čakati; zakaj že okoli pol sedmih se je prikazala papeževa častna straža in takoj za njo sv. oče sam. Šel je od osebe do osebe in vsakemu stisnil roko; takoj so čutili vsi, da imajo pred seboj res dobrega, ljubeznivega očeta.

V svojem nagovoru, ki ga je imel takoj nato, je sv. oče izvajal nekako sledeče:

"Sprejemamo vas z veseljem kot dobre sinove in hčere, kot zveste otroke, ki so prišli v jubilejnem letu obiskat svojega očeta. Sprejemamo vas z veseljem zlasti zato, ker ste zastopniki Slovencev—to ime veliko pomeni—ker ste zastopniki onega naroda, ki je bil vedno zvesto udan rimsko katoliški cerkvi in od katerega upamo, da bodo sinovi hodili po istih stopinjah, kakor so jih hodili njihovi očetje, da bodo zmagali sedanje in prihodnje težave. V dokaz naše posebne naklonjenosti vam podajamo čudodelne svbtinje in želimo, da bi se tudi njene milosti razšile na vas, na vaše sorodnike in prijatelje, na vse, katere zastopate."

Svetinje je razdelil voditelj skupine dr. Odar, sv. oče pa je še enkrat podal vsakemu posebej roko in jim podelil svoj veliki blagoslov.

Prežeti globokega spoštovanja do papeža, z neizbrisnimi spomini so se romarji vračali v terek zvečer proti domu. Med potjo so si ogledali še Benetke. V sredo zvečer pa so se veselili s svojimi znanci v Ljubljani. "S."

Ne jutri, ampak danes se odločite za pristop v naše Jednote.

DOLOČBA MINIMALNIH PLAČ

Washington, D. C., 30. junija.—Na polju tekstilne industrije se je danes izvršila velika sprememba v korist delavcev.

General Johnson je v sporazumu z lastniki številnih predilnic na jugu in drugih krajih dosegel sporazum za zvišanje plač. Do sedaj so dobivali delavci v teh tovarnah jako nizke, celo sramotne plače; pri tem so bili prizadeti tudi otroci.

Na podlagi tega sporazuma, se otrok v gotovih letih starosti ne bo več jemalo za to delo. Minimalna plača za kakega delavca tekstilne industrije na jugu bo znašala \$10.00 tedensko za 40 urno delo; plača v predilnicah v drugih krajih (na severu itd.) bo pa znašala do \$13. tedensko.

DESET ZAPOVEDI ADOLFA HITLERJA

V znamenju plemenskega sovraštva

Po vseh uradih, šolah, mestnih parkih in javnih prostorih je razobešenih "10 zapovedi nacionalne Nemčije."

1. Vedno in povsod misli na koristi rojakov in domovine. Nobena zadeva se ti ne sme zdeti premalenkostna.
2. Ne kupuj inozemskega blaga, ker s tem zmanjšaš nemški narodni zaklad.
3. Privošči svoj denar samo nemškemu delavcu.
4. Ne daj nobenega zaslužka tujcem, da ne boš osramotil tvoje tovarne ali družine.
5. Nikoli ne jej inozemskega mesa, ki je kvarno za tvoje zdravje (!) in nemške finance.
6. Piši samo na domačem nemškem papirju in rabi samo nemški pivnik.
7. Nosi samo nemški klobuk in obleko.
8. Uživaj samo na nemškem polju pridelano moko, sadje in pivo.
9. Pij samo v nemških tovarnah pripravljeno kavo in čokolado.
10. Ne verjemi nikoli v to, kar ti bodo pripovedovali tujci.

Maščevanje farmarja

Greenville, Ill., 29. junija.—Ker je tu živečega 45-letnega farmarja William Bilijeja njegova žena že pred dvema tednoma zapustila, je dotičnik danes ustrelil in zastupil 34 glav svoje goveje živine in nad 400 kokoši. Končno je zanetil še ogenj v vsa gospodarska poslopja. Oblasti so farmarja vsled tega aretirale.

RAZNE KRATKE VESTI

—Ker zakonska dvojica Mr. in Mrs. John Mitchell v Chicagu nimata sreče, da bi se zamogla ponašati s kakim potomcem, sta te dni adoptirala nekega pet mesecev starega fantka. Krušna mati tega otroka je Lolita Armour, edina hči bivšega klavirniškega magnata Ogden Armourja, ki ji je zapustil več milijonov premoženja. Po smrti Mitchellovih bo ta adoptiranec srečen dedič ogromnega premoženja.

—Dne 29. junija so zvezni agentje v Joplin, Mo., ustrelili farmarja Homer Weese, starega 45 let. Ta tragičen slučaj se je izvršil med časom, ko so hoteli agentje Weeseja aretirati, ker je v svojem skednju kahal žganje.

—Tekom meseca maja t. l. je v Chicagu umrla 28-letna Mrs. Margaret T. Cudshoff, ki je v oporoki določila in zapustila edino svojo devet-letno hčerko svoji materi. Soproj pokojnice se je vsled te oporoke pritožil na sodniji, toda sodnik je končno določil, da je oporoka pravomočna ali veljavna.

—S 1. julijem je bilo v mestu Clevelandu odstavljenih devet prohibicijskih agentov in pomožni prohibicijski administrator Ernest Rowe. Ta odredba je dospela iz Washingtona, ker je vlada te dni odstavila 1,200 suhaških agentov. Vlada bo na ta način prihranila \$4,000,000 na leto.

—Dne 29. junija se je vršila v New Yorku rokoborba med Jack Sharkejem in Primo Carnenom. V šestem spopadu je zmagal Italijan Carnera ter s tem postal svetovni šampion rokoborbe. Te rokoborbe se je udeležilo 40,000 oseb.

—Bivša znana denarna zavoda v Clevelandu, O., The Guardian Trust Co. in The Union Trust Co. bosta prenehala poslovati. Pač sta se združila z na novo ustanovljeno National City banko. Uložniki Guardian kompanije bodo za enkrat dobili 25% od svojih vlog, vložniki Union Trust kompanije pa 35%. V par dneh bo vsled tega vložnikom izplačanega 50 milijonov dolarjev.

—Dne 29. junija so roparji in tatovi obiskali dom Charles Chaneya v Los Angelesu, Cal. Chaney se je naslednji dan ponajal, da so tatovi prezrli na njegovem domu skritih \$5,000 v gotovini in več zlatnine. Ko so to novico zvedeli roparji, so Chaneya zopet obiskali naslednjo noč ter mu odnesli ves skriti denar in zlatnino.

—Dne 29. junija je na poskusnem poletu s svojim zrakovom v Patterson, La., pilot James R. Wedell preletel 367 milj na uro.

—Na 7315 Lexington Ave. v Clevelandu živi 85-letna vdova Mrs. Mary A. Malcolmson. Na svojo starost si krajša ure z igranjem na harmoniko, za kar je prava mojstrica.

—Meseca oktobra t. l. se bo vršil v Philadelphiji, Pa., katoliški kongres. Tega kongresa se bo udeležil tudi Rt. Rev. James Dewolf Perry, škof protestantov episkopalne cerkve, ki bo imel pri tej priliki svoj govor.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Novi grobovi: Umrla je Alojzija Ličof na Potokih 17 pri Javorniku. Dočakala je starost 88 let. — V Vojni vasi so pokopali Tinco Mueller, sestro črnokodeljskega župana. — V Kostivnici je umrl trgovec Jakob Junež. — V Solčavi je 8. junija mirno v Gospodu zaspal tamonjni župnik zlatomašnik in duhovni svetnik g. Miloš Šmid. — V Kamniku so položili v grob Marijo Repenšek. — V Kamnici v dolski župniji je odšel v večnost 77-letni Franc Zupančič. — V Ljubljani so odšli v večnost: Marija Kuglič roj. Skočir, Avgušlina Zevnik, rojena Kodelja, soproga ključavničarja. — Dne 10. junija je na Vrhnikih izdihnila svojo blago dušo 25-letna Ana Rode, po domače Bračkova. — V Hrastniku je po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspal Frank Kristofič, rudniški delovodja. — V Spodnjem Kašlju je umrl trgovec in posestnik Ivan Snoj. — V Rožni dolini (Ljubljana) je preminul dimnikarski mojster in posestnik Franc Verhovc. — V Štipu v Južni Srbiji je počela smrt Antona Nemančiča iz Drašča št. 3 pri Metliki, ki je nastopil vojno službo letos maja meseca. — Strela je ubila v sobi 14-letno Frančiško Kožar iz Zagorice pri Dobropoljah.

Po nesreči je zadel strel v trebuh Ferka Janeza, posestnika pri Sv. Urhu in župana občine Tinje na Pohorju; poškodbi je podlegel.

Uboj s krampačem. Janez Kocjan, posestnik v Zagradu, št. 33 pri Skocijanu je kopal 9. junija v vinogradu J. Ruparja v Starih vinah. Zvečer se je vračal v družbi Pavla Markelca in Janeza Dulca. Na križpoti so se razšli, poslovali in nadaljevali vsak svojo pot. Markelec in Dulc skupaj, Janez Kocjan pa sam. Ko napravijo kakšnih 30 korakov, že zaslišita Markelec in Dulc neko pokanje. Hitro se vrneta in najdeta Janeza Kocjana nazavestnega ležati na tleh. Na glavi je imel veliko rano kakor tudi več ran po telesu. Odnosla sta ga domov, kjer je po treh urah umrl. Zapusča ženo in pet nedoraslih otrok. Sam je še povedal, da sta ga napadla dva možka, ki ju pa ni spoznal.

Občinske volitve bodo baje v kratkem razpisane, za enkrat v dveh banovinah, je izjavil na nekem shodu v Sarajevu ministrski predsednik dr. Srkskič. Kateri banovini prideta prvi na vrsto, javnosti še ni znano. Nekateri kažejo bivšo Crno goro in Macedonijo, drugi pa na Slovenijo in Hrvaščino.

Velik požar je uničil gospodarsko poslopje posestniku Jurgecu v Barislovcu. Njegov sosed Jerenko je bil tako nesrečen, da mu je pogorelo gospodarsko poslopje in stanovanjska hiša do tal. Starši in otroci so v samih srajcah zbežali na prosto ter se oteli iz gorečega poslopja. Jurgec je zavarovan, Jerenko tudi, toda komaj za 280 kron. Jurgečevo in Jerenkovo ženo so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

DRUŠTVENA NAZNAJILA

Društvo sv. Frančiška Serafina, št. 46, New York, N. Y.

S tem naznanjam, da se naša prihodnja mesečna, oziroma polletna seja vrši v soboto, dne 8. julija zvečer kakor po navadi. Zato vas vabim, da se te seje vai za gotovo udeležite, posebno pa tisti, ki ste zaostali z asessmentom, ker društvu je povsem nemogoče, da bi za članstvo zalagalo. Člani in članice se pa še ne zmenijo, da bi na sejo prišli in vsaj nekoliko svojega dolga poravnali. Če bo šlo še tako naprej, bo naša društvena blagajna kmalu izčrpana. Kje se bo pa potem jemalo in zalagalo?

Zato vas ponovno opominjam, da ne izostanete od prihodnje seje, ker od sedaj naprej se ne bo več osebno ali pismeno opominjalo vsakega posebej; vsak dobro ve, kaj ima storiti, da se izogne suspendaciji. Zatorej cenjeni mi brat, sestra, pridi na sejo, da se pogovorimo, kaj je treba ukreniti, da bo v zadovoljstvo vseh skupaj.

Z bratskim pozdravom,
Frank Potočnik,
tajnik in blagajnik.

Društvo sv. Alojzija, št. 47, Chicago, Ill.

Prihodnja društvena seja se bo vršila v soboto, dne 8. julija v navadnih prostorih; začetek ob osmih zvečer. Članstvo je vabljeno, da se te seje udeležijo polnoštevilno.

Na tej seji bodo nadzorniki društva prečitali finančno poročilo ali račun o društvenem poslovanju za pretečenih šest mesecev.

Pod spretnim vodstvom brata predsednika bo seja kolikor mogoče kratka, po seji bo pa prosto okrepčilo na razpolago, katero bo daroval naš društveni blagajnik.

S sobratskim pozdravom,
Joseph Kremesec, tajnik.

Društvo Marije Device, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Tem potom uljudno pozivljvam članstvo našega društva, da se kolikor mogoče vsi udeležite prihodnje seje dne 9. julija. Na tej seji boste slišali poročilo o 6 mesečnem poslovanju društva; tako bomo imeli važne razgovore v prilogi proslave 40letnice obstanka našega društva.

Ze danes omenjam in vas opozarjam na to veliko proslavo, ki se ima vršiti dne 20. avgusta t. l. na nedeljo. Dopoldne gremo k slovesni sv. maši, katere se bo moral vsak član udeležiti, tako tudi zvečer velikega programa z banketom, katerega se bo udeležilo več glavnih uradnikov KSKJ. in zastopnikov drugih bratskih organizacij. Vstopnice za banket imamo že na razpolago; vsi člani(ce), so prošeni, da si jih nabavijo do 14. avgusta, ker na banketu bodo imele vstop samo osebe z vstopnicami, ki bodo že prej kupljene. Jedil in drugega se bo namreč pripravilo samo toliko, kolikor bo vstopnic do tedaj razprodanih.

Posebno prosm vse naše članke ustanovnike in članke, ki so pristopili k društvu leta 1893, da pridete na prihodnjo sejo dne 9. julija, ker od vas se želi dobiti še nekatere podatke od ustanovitve društva; tako se vas bo tudi povabilo, da boste navzoči na tej proslavi 40letnice.

Nadalje prosim vse one članke, kateri ste začeli zopet delati, da bi tudi še enkrat pričeli s plačevanjem vsaj rednih mesečnih prispevkov; zaostali dolg pa naj skuša vsak poravnati kakor mu okoliščine in priložnosti dopuščajo. Ako se veliko članstva poslužuje rezerve, pomislite, koliko s tem nalagamo izrednega dela v glavnem uradu, tako tudi pri društvu. Nikakor ne moremo misliti, da bi se vse to delo zamogo narediti zastoj.

Zaeno naznanjam žalostno

vest, da smo zadnji mesec izgubili tri naše članke. Dne 12. junija je naš član na potnem listu v stari domovini br. Matija Perič umrl, postal je žrtev vremenikih razmer. Isti dan je umrl v tujkahnjem mestnem zavodu br. Ed. Human, in 27. junija se je smrtno ponorečil na farmi br. John Cado-nič. Vsi ti pokojniki so bili v najboljših letih. Vsem prizadetim družinam in njihovim sorodnikom izrekam v imenu našega društva iskreno sožalje. Pokojne sobrate priporočam v molitev in blag spomin. Naj počivajo v miru božjem! Iz tega razvidimo dragi mi bratje in sestre, kako nujno nam je treba, da smo zavarovani pri društvu in Jednoti, ker ne vemo ne ure, ne časa, kje in kakšna usoda nas lahko čaka.

Z bratskim pozdravom
Math Pavlakovich, tajnik.

Društvo sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O.

S tem naznanjam članstvu našega društva sklep seje z dne 13. maja t. l., da se bolniška podpora zniža od \$7 na \$6 tedensko. Ta podpora se je znižala iz sledečih razlogov:

Prvič, ker je mesečni asessment 65 centov za bolniški sklad prenek in se torej z istim nikakor ne more plačevati \$7 podpore na teden. To je bil glavni vzrok, da je prišlo društvo do tega sklepa, da je treba bolniško podporo znižati, ali pa asessment zvišati.

Drugič, ker v teh slabih časih ni primerno zvišati asessmenta; saj članstvo že tako težko zmaguje sedanji asessment, zato je društvo rajši bolniško podporo nekoliko znižalo. To znižanje ostane v veljavi samo za nedoločen čas. Kakor hitro začno banke zopet redno poslovati, kjer ima naše društvo naložen svoj denar, se bo ta ukrep društva razveljavil. Če bi banke redno poslovale kakor so po-prej, bi nam ne bilo treba bolniške podpore znižati, ker ima društvo dovolj denarja naložene-ga v bankah, da bi lahko plačevalo bolniško podporo tako, kakor jo je dosedaj.

Toliko članstvu v pojasnilo, da se bo znalo kako ravnati v bodoče. Če pa članstvo želi kako drugo izpremembo pri društvu, naj se udeleži prihodnje seje polnoštevilno in tam izrazi svoje mišljenje.

Z bratskim pozdravom,
Louis Simončič, predsednik,
5197 Miller Ave., Maple Heights

Društvo sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis.

Članstvu našega društva se uradno naznanja sklep zadnje seje z dne 11. junija, da prelozimo prihodnjo društveno sejo, katera bi se imela vršiti v nedeljo, dne 9. julija, na sredo, dne 12. julija. Ta prememba je narejena zaradi piknika, katerega bomo imeli v nedeljo, dne 9. julija v Seidenkrantz parku, to je ne 38. in Burnham St.

Člani ste vabljani, da se gotovo vsi udeležite piknika, da se nekoliko bolj spoznamo in razveselimo pri dobri kapljici v prosti naravi. Odbor je marljivo na delu, da boste vsi dobro postreženi.

Nadaljni sklep te seje je bil tudi, da se ne bo zalagalo za nobenega člana več iz društvene blagajne; kdor ne bo plačal svojega asessmenta do 25. v mesecu, bo enostavno suspendiran. Torej ne odlašajte! Pridite na sejo, da se opravite, ker menim kot tajniku ni mogoče za nobenega založiti. Dolžnost vseh članov je torej, da se udeležite prihodnje seje dne 12. julija ob osmih zvečer v navadnem prostoru, ker bodo prečitali šestmesečni računi, da se boste potem sami prepričali, kako sedaj naša društvena blagajna obstoji. — Sobratski pozdrav,
Luka Urankar, tajnik.

Društvo Marije Čisteje Spo-

sejca, št. 88, Lorain, O.

Tem potom se članicam našega društva naznanja, da redna seja, ki bi se imela vršiti dne 9. julija, bo preložena in sicer na 8. julija; torej v soboto zvečer ob 7. namesto v nedeljo popoldne. Izvolite to premembo vpoštevat i in se seje udeležiti polnoštevilno.

Kakor znano, se vrši koncert skupnih pevskih zborov v Euclid, O. na dan 9. julija. Ker so skoro vse uradnice našega društva tudi članice našega lokalnega zbora "Naš dom" tukaj v Lorainu, so članice društva dovolile na zadnji seji, da se julijsko sejo preloži za en dan prej, kakor gori označeno. Prihodnja seja se vrši torej v soboto, dne 8. julija zvečer.

Ob enem opominjam vse tiste, ki so zaostale s plačevanjem asessmenta, da poravnajo dolg ako jim je to mogoče, kajti naša društvena blagajna je že do cela izčrpana, vsled česar je popolnoma nemogoče še za kako članico zakladati. To tudi dobro veste, da denarja, kar ga imamo še na banki, ne moremo dvigniti, ker je še vedno "zamrznjen."

Upam, da boste vse cenjene članice to moje naznanilo blagohotno vpoštevale in se poistem tudi ravnale.

S sosesrskim pozdravom
Mary Pavlovic, tajnica.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 91, Rankin, Pa.

Tem potom se naznanja članstvu našega društva, kot določeno na minuli seji dne 11. junija, da od sedaj naprej ne bo moglo društvo za nobenega člana ali članico več zalagati za asessment, ker naša društvena blagajna je skoraj že do kraja izčrpana; denarja, kar ga je na Braddock Trust banki, pa ne moremo dvigniti, ker ta banka še sedaj ne posluje. Vsled tega mora vsaki član in članica redno vsak mesec svoj asessment plačati. Ako je pa komu to nemogoče izvršiti, naj pride na prihodnjo sejo dne 9. julija in se ga bo vpisalo v rezervu. Važna opomba! Kdor saj nekoliko dela, takega člana ali članice se ne more vpisati v rezervu. Prosim vas torej, da bi ta opomin blagohotno vpoštevali. Kdor pa istega noče vpoštevat i, ne na en ali drugi način, ta bo suspendiran brez vsakega nadaljnega opomina.

Zaeno vabim vsakega člana društva na prihodnjo sejo dne 9. julija, kjer bo prečitan račun naše zadnje veselice, tako boste tudi slišali finančno poročilo zadnjih šest mesecev našega društva. Torej pridite vsi, ker bo še več drugih važnih točk na dnevnem redu. Nadalje bomo morali izbrati ali izvoliti novega zapisnikarja (drugega tajnika), ker naš sedanji drugi tajnik brat Martin Rudman je odšel v Forest kemp.

Torej vidite, dragi mi sobratje in sestre, kaj vse bomo imeli na prihodnji seji za rešiti. Pridite vsi in plačajte tudi svoj asessment, pa bo vse O. K.

Sobratski vam pozdrav,
F. J. Babich, tajnik.

Društvo sv. Roka, št. 113, Denver, Colo.

Članom in članicam našega društva se naznanja sklep zadnje seje, da priredimo društveni piknik dne 9. julija na Smoletovi farmi. Torej uljudno vabim vse članke in članice našega društva, da bi se vsi brez izjeme udeležili te prireditve. Dalje uljudno vabimo tudi vsa druga slovenska in hrvaška društva na naš piknik. Upam, da bo isti prvovrsten, kajti tozadnji odbor se trudi, da bo z vsem preskrbljeno. Imeli bomo za cenjene posetnike pečeno jagnje; žejo si bomo pa lahko gasilili s 5% hladnim pivom, nalašč za ta dan naročenim. Za plesaželjne bosta sviralta dva izborna muzikanta. Jaz torej lahko z mirno vestjo jamčim, da

se bo vse vrátilo v splošno zadovoljnost.

Nadalje tudi uljudno vabim članke našega društva, da bi se polnoštevilno udeležili prihodnje seje dne 10. julija, da boste slišali polletno poročilo o dohodkih in izdatkih.

Ob zaključku še apeliram na naše sobrate in sestre, tako tudi na druge rojake, ki morda še nimajo svoje mladine pri našem društvu in Jednoti, da iste vpišejo v naše društvo. Vsak dober katoličan bi moral imeti tudi svoje otroke v katoliškem društvu. Ne vem, čemu nekateri naši rojaki podpirajo v tem oziru tuje organizacije? Tam morajo gotovo več plačevati, pa tudi manj dobiti.

S sobratskim pozdravom
Seb. Znidaršič, tajnik.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis.

Članom društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., se naznanja, da praznujemo god patrona našega društva v nedeljo, dne 9. julija. Ob 8. uri se bo brala sv. maša za vse žive in mrtve člane našega društva, društvo se pa udeleži korporativno sv. maše ob 10. uri ker bo praznoval naš župnik 25-letnico odkar je bil posvečen za duhovnika. Kakor veste, je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se udeležimo te slovesnosti korporativno, torej ste prošeni člani, da se kolikor mogoče udeležite; ker bo več drugih družtev, bi ne bilo častno za naše društvo, ko bi bilo nas samo par članov, torej ne pozabite v nedeljo, dne 9. julija ob 10. uri se udeležiti skupno sv. maše; bodite o pravem času v dvorani.

S sobratskim pozdravom
John Udovich, tajnik.

Društvo sv. Valentina, odsjek 145, Beaver Falls, Pa.

Sa ovim pozivljvam naše članove i članice, da nefaljeno pristustvuju na dojdoujoj redovitoj sjednici na 9. julija u našoj crkvenoj dvorani v New Brighton, Pa., točno u dva sata posle podne.

Na ovoj sjednici biti će čitano izvješće društva za prošle pol godine; a imodemo isto drugih važnih stvari za riješiti.

Ovime se isto pozivlju dugujuči članovi, koji duguju više mjeseći, da neka svoju duguvinu podmire, jerbo znam, da rade svaki dan. A ona braća, koja ne rade, neka se prijave i u rezervu, jerbo društvena blagajna jest već sva iscrpljena i nemože više da plaća za svoje članstvo kao do sada. Ako je i koje drugo društvo u ovoj okolini učinilo dobra i u korist svojem članstvu, koliko naše, ide mu kredit; ali jih ima malo, koji bi tako veliku svotu novca izdali za uzdržavanje članstva, koliko pe u tome pogledu naše društvo učinilo.

Zato braćo i sestre, smislite se na ono dobro, što je vam društvo dobra učinilo u ovoj svjetskoj depresiji; pa učinite sada i vi svoju dužnost napram svojem društvu, i skratiti hoćete mnogo pisanja na glavni ured, a i mnogo mršnje i pravdanja na društvenim sjednicama.

Sa bratskim pozdravom,
Thomas Pavlinich, tajnik.

Društvo Kraljica Majnika, št. 157, Sheboygan, Wis.

Na redni mesečni seji našega društva je bilo meseca junija sklenjeno, da se korporativno udeležimo slavnosti srebrne maše našega častitega gospoda župnika Father Cherneta. Slavnost se bo vršila v nedeljo 9. julija. Ob 9:30 se zberemo v šolski sobi, od tam se bomo z drugimi društvu uvrstili, da sprejmemo srebrnomašnika v cerkev. Dragie članice, prošene ste, da se v velikem številu odzovete in prinesite regalije seboj. Nadejamo se ta dan veliko število občinstva in ako bo lepo vreme, bo

vse to povečalo slavnost našega srebrnomašnika.

Torej vse ste vabljene in tudi pridite.

Poročati tudi želim, da je dovršila svoje višje študije članica našega društva Miss Hermilna Prislund, hčerka dobro poznane in ugledne družine Mr. in Mrs. John Prislund. Miss Prislund je bila več let članica mladinskega oddelka in sedaj spada v odrasli oddelak. Gradu- antinja je prejela diplomu bolničarke (nurse) skupno z 47 njenimi sošolkami dne 23. junija v St. Mary's School of Nursing v Milwaukee, Wis.

Miss Prislund je tudi prva učenka, ki je dovršila tako šolo iz slovenske farne šole sv. Cirila in Metoda. Gradu- antinja, kakor tudi njeni starši, sprejmite iskrene čestitke v imenu društva Kraljica Majnika.
Johanna Mohar, tajnica.

Društvo sv. Mihalj, br. 163, Pittsburgh, Pa.

Poziva se sve-ukupno članstvo odsjeka 163 na redovitu sjednicu 9. julija. Brati i sestre! Ovo je sjednica polu-godišnja. Svaki član i članica je dužan, da je prisutan na ovoj sjednici. Nadzorni odbor će dat izvješće za 6 mjeseci rada ove godine. Dalje ćete čuti izdatak i primitak zajedničkog piknika kojega smo imali 25. juna.

Imamo vrlo važnih stvari za riješiti na dojdoujoj sjednici. Zato vas prosim, da dodete svih isprika je samo bolest.

Vas pozdravljam svih skupa,
Thomas Belanich, tajnik.

DOPISI

Proslava srebrne maše Rev. J. E. Schiffererja

Chisholm, Minn.—V tem listu je bilo že nekaj poročano o 25-letnici mašniškega posvečenja ali srebrne maše tukajšnjega župnika Rev. John E. Schiffererja, katero je obhajal dne 11. junija t. l. in so mu za ta dan farani sv. Jožefa priredili sijajno večerjo (banquet), katere se je udeležilo nad 500 oseb. Bil je to res lep večer, ki nam bo vsem ostal v prijetnem ter trajnem spominu.

Program je bil sledeči: Iste-ga je otvoril Mr. Harry L. Cowley, ki je bil tudi stoloravnatelj. Naj še omenim, da se je ves program vršil v angleškem jeziku, ker so sodelovale vse narodnosti.

Molitev za blagoslov pred banketom je opravil pomožni župnik naše cerkve sv. Jožefa, Rev. John Strunck. Med večerjo je igral višješolski orkester, broječ 60 članov; ta orkester je eden izmed najboljših v državi Minnesota. Potem je sledilo skupno petje vseh navzočih v angleškem jeziku; Slovenci so pa zapeli znano himno "Hej Slovani!"

Nato je govoril v čestital jubilanu Rev. John Jerše, župnik na Tower, Minn., kateri je bil pred leti za pomočnika pri fari sv. Jožefa. Potem Rev. Andrew P. Gallik, tudi štiri leta bivši pomočnik pri naši fari in jako priljubljen pri faranih.

Nato je govoril Hon. Patrick L. Farnand, državni senator iz Hibbinga in veliki vitez reda Kolumbovih viteзов (K. of C.). V imenu Slovencev je čestital jubilanu mestni odbornik John Lamuth, v imenu Italijanov pa C. M. Tramontin.

Potem je zapel kvartet deklet pesmi "La Golondrina," "Sandrel" in "The Glow Worm" (Linke).

Zatem je govoril Rev. Spane, tudi pred leti pomočnik pri fari. V imenu mesta je govoril župan Ed. Wheeler. Rekel je, da pozdravlja jubilanu v imenu vseh meščanov brez razlike narodnosti in vere, in želi, da bi Rev. J. E. Schifferer obhajal še 50-letnico mašništva med nami.

Potem je govoril Hon. McGinnis, sodnik iz Gilberta in

Alex Sinko, sdednji v imenu unijatake cerkvene občine. Državni poslanec Hon. Charles Wagenstein je izražal svoje čestitke z željo, da ko bo Rev. Schifferer obhajal zlato mašo, da bi bil tedaj vsaj še škof. (Buren aplavz). Potem je izrazil čestitke in govoril Dr. E. H. Nelson. Rev. Frank Mihelčič iz Ely, Minn., je čestital v imenu svoje župnije na Ely. Poleg Rev. Schiffererju je čestital tudi še dvema drugima navzočima duhovnikoma, ki tudi danes obhajata 25-letnico mašniškega posvečenja, in to sta Rev. Alojzji Pirnat, župnik iz Eveletha, Rev. William J. Powers. Želimo vsem trem še v bodoče veliko božjega blagoslova.

Hon. Martin Hughes, okrožni sodnik iz Hibbinga povzdiguje dela duhovnika in občuduje delo Rev. J. E. Schiffererja, katerega že skoro 22 let vrši v veliki mešani fari. Spominja se tudi blagopokojnega Msgr. J. F. Buha. Hon. Hughes je jako poznan sodnik, dober in preudaren, ob enem pa tudi veren katoličan, pred katerim imajo vsi spoštovanje.

Potem je moški zbor (osem članov), zapel Ferjančičevo pesem "Pozdrav." Nato je pa govoril J. P. Vaughn, ravnatelj šol na Chisholmu. Mr. Vaughn je tudi katoličan in izboren govornik. Glavni govor pa je imel Rev. William J. Powers, sošolec Rev. Schiffererja, s katerim sta bila oba na en dan posvečena v mašnika. Rev. Powers je govoril o dolžnostih duhovnika in o poklicu duhovništva. Njegovemu pomembnemu govoru so vsi z zanimanjem sledili. Potem je govoril Msgr. J. A. Limmer iz Hibbinga. Čestital je jubilanu in želel, da bi še nadalje župnik in farani delovali skupno v čast božjo. Nato je pa Mr. Rudolph Maturi izročil jubilanu v imenu faranov darilo v spomin na njegovo srebrno sv. mašo.

Rev. J. E. Schifferer se zahvali vsem navzočim za darilo, za izkazano mu čast in vdanost, tako tudi za trud, katerega so imeli s to prireditvijo, in prosi Boga, da naj poplača vsem, kar so dobrega storili zanj.

V nedeljo, dne 18. junija je pa pel Rev. Schifferer srebrno sv. mašo ob 10. dopoldne ob asistenci Rev. Dr. Grudna, Rev. Frank Mihelčiča, Rev. Anton Schiffererja in Rev. John Strunca. Slovenski zbor je zapel lepo pesem "Srebrnomašnik, bodi pozdravljen!" Potem je bila pa peta sv. maša, pri kateri je zbor krasno prepeval. Med sv. opravilom je bil Dr. Gruden diakon in Rev. Mihelčič subdiakon. Slavnostno pridigo ali govor v slovensčini je imel brat srebrnomašnika Rev. Anton Schifferer iz Milwaukee; govoril je jako dobro, Dr. Gruden je pa govoril v angleškem jeziku. On si je vzel za temo napis, kateri je bil na slavoloku pred cerkvijo in sicer: Tu es Sacerdos In Aeternum (Ti si duhovnik za vedno).

Doba 25 let v življenju je že lepa doba; to je ena tretina človeškega življenja. A doba 25 let v službi duhovnika, je še veliko večja. Ko je naš jubilar sedaj obhajal 25-letnico mašništva, se je gotovo ozrl nazaj v svojo mladost, ko je še kot mlad dijak zapustil svojo domovino in se podal v Ameriko v šolo. Delal je na farmah za svoj kruh in obstanek. Vse to je bilo v prvih 25-letnih. Sedaj v drugih 25 letih je pa sledilo mašniško posvečenje, nova maša, prva služba božja in druge službe po misijonskih postajah prihod na Chisholm. Naravno, da je bila Rev. Schiffererju s trnjem nasuta pot, a med trnjem čedalje več prijateljev itd.

V resnici se mora pripoznati, da je Rev. J. E. Schifferer vsekoli vreden duhovnik, katere-mu je skrb za duše vseh. Vedno gleda, da je cerkev čista, altarji okinčani s cveticami, skrbji za

cerkveno petje; saj imamo kar tri cerkvene zборе, to je Sloven-ski zbor, ki poje pri slovenski maši, potem zbor deklet, poje pri maši za mladino in zbor za latinsko petje pri glavni sv. maši. V cerkvi so izborne orgle, za katere je poleg faranov on sam prispeval veliko svoto. Koliko je pa dela s poučevanjem krščanskega nauka, ko kakih 600 do 700 ukaželjne mladine čaka na poduk. Res ima naš gospod župnik nekoliko let sem že pomočnika, in pri pouku tudi pomagajo učiteljice, vendar pa ostane zanj še veliko dela. Za poživitev v duhovnem oziru je že večkrat poskrbel, da smo imeli sv. misijone, ter dobil za to dobre misijonarje. Za časa sv. misijonov so bili vedno en teden v slovenskem, en teden pa v angleškem jeziku. Ravno tako skrbi za Francoze, Italijane, Poljake in druge, da se lahko spovedujejo v svojem materinem jeziku. V času kake potrebe je vedno na razpolago, da pomaga z nasvetom in tudi gmotno. Zato pa vživa spoštovanje pri vseh narodnostih. Skrbi tudi za farna društva: Altarno društvo, Dekliško društvo Matere Božje (Sodality) in Mladenjsko ter mosko društvo Najsvetejšega Imena. Tako je tudi član in duhovni vodja društva Friderik Baraga, št. 93 KSKJ.

Želimo Vam še mnogo let uspešnega dela v vinogradu Gospodovem.
Faran.

Trije letošnji Lemontski dnevi

Vsaka nedelja popoldne privabi k nam v Lemont več ali manj romarjev in obiskovalcev. Tudi ob drugih prilikah pridejo, včasih pravi od daleč. Vselej smo jih veseli in vselej imajo priliko, da opravijo pri nas svojo pobožnost in se potem pozabavajo v prosti naravi na naših gričih.

Toda trije dnevi so letos posebej določeni za večje prireditve pri nas. Saj so bili že naznanjeni in javnost nanje je povabljen ob prirediteljev. Vendar je prav, če tudi od naše strani pride povabilo pred javnost in klic: Dobrodošli vsi!

Prvi tak dan je 4. julija, dan neodvisnosti. Takrat sklicuje k nam v Lemont velik sestanek Slovensko ameriški klub, ki ima v oskrbi obisk naših ljudi na svetovni razstavi v Chicagu. Lepa je bila misel, da bi se takrat zbrali naši ljudje tudi v Lemontu in se po domače imeli med seboj. Pričakovati je lepe udeležbe.

Drugi lemontski dan je 30. julija, ko prireja Baragova Zveza svoj in Baragov dan na naših gričih. Tudi ta dan je bil že objavljen in seveda bo še posebej od vodstva Baragove Zveze. Mi se veselimo tega dne, ker bo gotovo zopet po svoje pripomogel do novega zanimanja za Baragovo stvar. Pričakujemo, da se bodo takrat vsaj bližnje naselbine v obilnem številu odzvale in napolnile z Baragovimi častilci prireditvene prostore.

Tretji tak dan bo pa 27. avgusta, ko bo slovesno blagoslovljena naša grota lurske Matere Božje. Letos obhaja Lurd svoj 75-letni jubilej. Ker je zraven tega še sveto leto za 19. stoletnico Gospodove smrti, je vsekakor primerno, da se taka slovesnost pri nas priredi. O tej slavnosti bo še čas pozneje kaj napisati.

Za vse te in take prilike želimo javnost opozoriti na nekatere stvari.

Vsak lemontski obiskovalec je že lahko opazil, da je sedaj prvi naš grič, kjer stoji tik ob poglubljenem jezeru lepa lurska grota, odločen za romarski grič. To je nekako svetišče pod milim nebom. Zato zahteva primerno spoštljivo vedenje na svojih prostorih. Seveda še davno ni dosegel svoje končne (Dalje na 3. strani)

urejenosti, dela se neprestano nadaljujejo. Gotovo boste vsi opazili, da je urejevanje od vašega zadnjega obiska precej napredovalo. Še lepše lice bi že sedaj kazala okolica grota, da nas ne tlači že ves mesec silna suša, ki je popalila tam okoli toliko zelenja in cvetja. Ako Bog da, se bo dalo polagoma to še popraviti.

Za razne igre, za piknike in take zabave je pa odločen sedaj samo drugi grič, kamor vodi avtomobilska cesta preko novega mostu na drugi grič. Prosimo torej vse naše romarje in obiskovalce, da to uredbo vpoštevajo. Ni po tej uredbi prav, ako ljudje postajajo z avtomobili na romarskem griču in si dajo ob njih opraviti s poleganji po travi in z raznimi igrami. Naj bi za take namene vedno šli preko mostu in se naredili po domače na drugem griču. Prosimo. Kdor si pa hoče ogledati naprave ob groti, naj napravi svojo pot peš in opravi pred groto primerno pobožnost. Ako hoče po svojem obisku pri gori še ostati pri nas, naj si poišče zabave na oni strani mostu.

Vse one tri dni, ki so bili poprej omenjeni, bo dopoldne pri groti sv. maša. Vsaj za tisti čas velja, da je prostori pri groti in ob njej zares vsi tiše. Kdor se bo torej udeležil službe božje, naj to stori spodobno in pobožno, kakor ukazuje katekizem za sveto mašo. Naj ostane blizu grota, saj je tam pred groto dosti prostora tudi za izredno velike množice. Naj ne pohaja med službo božjo okoli jezera in drugod po griču. Še veliko manj naj dela kak drugačen nered. Ako bi se kaj takega pojavljalo, bomo morali nastaviti posebne reditelje in nihče jim ne bo smel zameriti, če bodo morebiti tudi strogo nastopili.

Ako je kdo bil že poprej pri sveti maši in se je ne misli udeležiti pri nas, naj si poišče svoj prostor takoj na drugem griču, ki je odločen za take, ki pridejo iskati k nam zraka in zabave. Nikoli ne sme biti, da bi med službo božjo ljudje prihajali in zopet odhajali od grota in tako motili pobožnost.

Mislimo, da ni nič več ko prav, da te stvari pravočasno objavimo. Ko bo namreč romarski grič enkrat popolnoma urejen po naših načrtih in prav tako drugi grič za razne igre in zabave, je gotovo, da bo naš Lemont postal še vse bolj priljubljena točka za romarje in izletnike. Vedno več ljudstva bo prihajalo k nam in takrat bo treba, da bo vsak dobro vedel, kako se ima pri nas obrniti.

Tak red se pa ne more uveljaviti kar čez noč, zato ga moramo pričeti že sedaj resno izvajati. Prosimo torej vse naše prijatelje in obiskovalce, da začno ta navodila takoj izpolnjevati in opozarjajo nanje tudi svoje prijatelje, s katerimi bi utegnili priti k nam.

H koncu pa še enkrat kličemo vsem: prav iskreno dobrodošli k nam v Lemont!

Očetje frančiškani.

Kako je izpadla cerkvena slovesnost v La Salle

La Salle, Ill.—Na stotine faranov in prijateljev cerkve sv. Roka v La Salle, se je udeležilo lepe cerkvene slovesnosti, blagoslovitve novega velikega altara v cerkvi sv. Roka in blagoslovitve orgel, ki se je vršilo v nedeljo 18. junija. Program te velike slovesnosti je trajal celi dan in se je zaključil pozno zvečer z veselim plesom v spodnji dvorani.

Posebnost te slovesnosti je bil blagoslov novega velikega altara, katerega je daroval cerkvi Mr. Vincent Urbanowski iz La Salle. Altar je lepo delo v gotičnem slogu. Spodnji del altara, miza, je izdelano v lepem marmorju in v sredini je krasen

vdelan relief zadnje večerje. Vse figure reliefa so lepo delane v naravnih barvi, kar zelo povzdiguje in uveljavlja lepoto celega dela. Altarne stopnice so tudi izdelane v lepem umetnem marmorju iz linoliuma, ki se na pogled prav nič ne razlikuje od pravega marmorja.

Blagoslovitev orgel, ki so bile pred kratkim postavljene, je bila tudi posebnost slovesnosti, ki se je izvršilo omenjeno nedeljo zjutraj. Orgle je blagoslovil Rt. Rev. Justus Wirth, O. S. B. iz St. Bede kolegija. Botri so bili Mr. in Mrs. Frank Bruder Sr., Mr. in Mrs. Anton Horzen, Mr. in Mrs. Charles Shimkus, Miss Anne Pelko, Miss Frances Mrzar in Miss Josephine Gergovich.

Slovesna sv. maša, ki se je darovala takoj po blagoslovu orgel, ob 10. uri, je bila z leviti. Maševal je častiti gospod župnik Rev. Father Paschal, kateremu sta asistirala Rev. Father Wenzel iz St. Bede kolegija kot diakon in Rev. Father George kot subdiakon tudi iz St. Bede kolegija.

Po sv. maši se je razvila krasna procesija okoli cerkve, katero je vodil Rev. Father Wenzel, ki je nosil Najsvetejše. Procesije so se udeležili vsi duhovniki, verniki in drugi obiskovalci, ki so prišli na to slavnost od drugod in domača društva. Blagoslovi z Najsvetejšim so bili pri dveh oltarjih zunaj cerkve, katerih eden je bil postavljen poleg župnišča, drugi pa poleg šole.

Po končanih dopoldanskih cerkvenih opravilih se je vršil slovesen banquet, katerega se je udeležilo veliko število ljudstva in tudi govornikov in gostov. Med govorniki so bili med drugimi tudi mestni župan H. M. Orr, Father Wenzel, Mr. Josip Zalar, glavni tajnik KSKJ iz Joliet, Ill.; Mr. Anton Strukel, podpredsednik cerkvenega odbora in Rev. Father Paschal, ki je bil ob enem tudi stoloravnatelj in nam je predstavljal govornike.

Vsak govornik se je našemu gospodu župniku lepo poklonil z izjavo, da je komaj par let tukaj v La Salle, pa se že tako dobro pozna njegovo delo, tako v cerkvi, šoli, v društvi in sploh v celi fari. Gospod župnik, Rev. Fr. Paschal se je govornikom za tako lep poklon tudi lepo zahvalil in zahvalil se je vsem udeležencem, ki so se potrudili vsak po svoji moči, da so to slavnost tako lepo povzdignili.

Zvečer se je slavnost nadaljevala s plesom, katerega se je zlasti mladina veselila, pa tudi mi starejši, nismo spali, ko se je oglasila poskočna godba, ampak smo se razveselili iz srca.

Med udeleženci na banketu so bili poleg mestnega župana Mr. in Mrs. Orr, Mr. in Mrs. Urbanowski, Mr. in Mrs. Thomas Fenwick in Mr. J. Zalar iz Joliet, še več posetnikov iz Joliet, Chicago in South Chicago ter iz drugih bližnjih mest, katerim vsem lepa hvala, da so se odzvali našemu vabilu in tako prišli med nas ter se z nami veselili te redke slovesnosti. P.

Dan slovenske pesmi

Lorain, O.—Dne 9. julija bo v Clevelandu nastop devetih pevskih društev, to je čez 500 pevcev in pevke. Dolgo smo pričakovali tega, za nas Slovence zelo pomembnega nastopa in ideja se je uresničila sedaj. Komaj čakamo dneva, ko zaslišimo ta mogočni glas pesmi.

Veseli smo, da je odbor za to akcijo tako agilen in ponosni smo nanj.

Odbor pevskega društva "Naš dom" bo skrbel za buse, tako da se bo lahko vsak udeležil tega krasnega praznika. Pevci in pevke se odpeljejo 9. julija ob 9:30 izpred S. N. Doma. Drugi, ako ne bodo hoteli iti dopoldne, so bodo lahko odpeljali z busom

ob eni uri. Prevoz za nečlane stane samo \$1.00 na oba kraja. Vstopnine na pevskem koncertu ni nobene. Zato naj nihče ne zamudi in naj si pravočasno pripravi vozni listek, kajti po 5. juliju, to je sredi, se ne bo nobenih vozni listkov več prodajalo. Dobite jih pri tajnici Miss Mary Polutnik.

Pevci in pevke bodo imeli dva busa. Za ostale se bo rezerviralo pa dva. Za en dolar se vselej zjutraj. Orgle je blagoslovil Rt. Rev. Justus Wirth, O. S. B. iz St. Bede kolegija. Botri so bili Mr. in Mrs. Frank Bruder Sr., Mr. in Mrs. Anton Horzen, Mr. in Mrs. Charles Shimkus, Miss Anne Pelko, Miss Frances Mrzar in Miss Josephine Gergovich.

Louis Balant.

SRBRNOMAŠNIKU REV. JAMES CHERNETU

Povodno njegove srebrne maše dne 9. Julija, 1933 v Sheboyganu, Wis. Na neslišnih, tajnostnih križih v prošlosti davno duh hiti nazaj; cerkev, okrašena kot nevesta, in pred njo kipi ob mlaju mlaj.

Pred oltarjem zremo svečenika, tihše sreče mu žari oko. Prvi kelih je v njegovi roki prvo hostijo posvetil bo.

Novo pot nastopa s križem v roki, da je trnjeva, to dobro zna, a z apostolom zamoli vroče: "Vse premorem v njem, ki me krepa."

Kristus mu je vzor, veliki Kristus, v sebi upodablja ga vsak dan, s Kristom krepki ovice svoje, s Kristom utrujen je močan.

S Kristom gre tihše svoja pota, krišku gleda, kjer je cilj njegov, srečo troji in ob vseh stopinjah kliče njemu sreča, blagoslov.

Slika ta, preblagi srebromošnik, ni li slika Tvoja, Tvojih del? Vendar ni popolna, je preskromna, saj bi angel komaj jo zadel.

Le pogled nazaj na svoje delo, Na odpuilih petindvajset let! Bil si svečenik po božjem Srcu, vedno le za božjo slavo vnet.

Vestno vršil si poziv Gospodov, dasi Te obilval znoj je vroč. "Ne živim več jaz," zamoreš reči. "On je v meni, Kristus moja moč."

Blagor Tebi, jubilar častiti, čuj čestitke svojih dan's ovčič, saj povečaš trud nam svoje delo. "Krišku srca!" vedno Tvoj je klic.

Kdo zamore Tebi venec zviti, ki si ga zaslužil tekom let? Naj nebo zaslug Ti skuje krono, delez svetih, ki ne bo odvzet.

Bog Te čuva, da boš zlatomašnik, da boš gledal srečo zlatih dni; Bog Te venčaj, ko boš tek dopolnil, s krono večne slave in časti.

Vdani farani.

MUSCLE SHOALS

O takozvanih Muscle Shoals se je v Združenih državah tekom zadnjih 15 let že veliko govorilo in pisalo, ravno tako tudi večkrat v kongresu debatiralo dokler ni senator George W. Norris iz Nebraske končno dosegel svoje zmage. Navedeni senator se je boril celih 15 let, da bi vlada Združenih držav prevzela te ogromne naprave, da bi se s tem trustu elektrarn odvezelo nekaj mastnih dobčkov in bi bili Muscle Shoals ljudstvu več obmejnih držav Alabame v občno korist.

Kakor znano, je predsednik Roosevelt tozadevni zakonski načrt pred nekaj tedni podpisal in imenoval profesor Arthur E. Morgana, predsednika Antioch kolegija za načelnika tozadevnega vladnega odseka.

Vlada bo zdaj potom teh naprav pridobivala in prodajala za lastno ceno umetno gnojilo iz ogromnih skladov solitra, ki se nahaja na obrežju Tennessee reke v tem kraju; dalje bo dajala veliko ceneje elektriko, in zgradila bo širok bližnjih držav nove elektrarne in jeze in nasipe.

Kaj nam pravzaprav znači ime "Muscle Shoals"? To je ime gotovega dela Tennessee reke nad mestom Florence, Alabama. Ta del je dolg 37 milj in ima struga reke polagoma vpada 132 čevljev. Ko so pred več leti v tem kraju živeli Indijanci, so kaj radi čolnarili in veslali po označeni reki. Ker je voda precej deroča, so morali rabiti pri veslanju dosti svoje moči ali mišic (muscles). Beseda Shoals pa pomeni v našem jeziku prod, sipina ali melina. Muscle Shoals bi bilo torej pravilno prestavljeno "Mišičji prodi."

Že leta 1806 je vlada Združenih držav posvečala svojo pozornost tem prodom. Od leta 1828 do 1889 je dala vlada narediti okrog padcev te reke več prekopov, ali kanalov, kar se pa inženirjem ni posrečilo, da bi lahko vporabili vodno silo, ker ni bila voda še dosti zajezena.

Leta 1918, za časa minule svetovne vojne so ondi začeli graditi znani Wilsonov jez, ki je bil dovršen l. 1925. Gradba tega ogromnega jeza in elektrarne je stala okrog \$150,000,000. Ta elektrarna proizvaža elektriko za 800,000 konjskih sil, ali eno desetino vseh električnih sil v Združenih državah.

SIROVO MLEKO KOT ZDRAVILO

Znanstvena medicina raziskuje zadnja leta čedalje bolj stare ljudske zdravilne načine in ljudska zdravila ter je v tem oziru dosegla že marsikakšen presenetljiv uspeh. Takšen uspeh je dosegel v najnovejšem času tudi docent dr. Grgurina v Opatici s sirovim mlekom, ki velja med pastirji že od pamtveka za izvrstno zdravilo.

Do tega je prišel prav za slučajno. Zdravil je pacienta z zelo trdovratnim revmatizmom v sklepih, a z vsemj mogočimi metodami ni dosegel niti tega, da bi revežu olajšal silne bolečine. Bolj zato, da bi pacienta pomiril, mu je odredil nedolžne obkladke s sirovim mlekom. Učinek je bil nepričakovan. V 48 urah so bolečine popolnoma prenehale, a znaki bolezn, kakor oteklina, so izginili. Čez nekoliko dni je zdravnik z obkladki prestal — takoj se je bolnikovo stanje zopet poslabšalo. A bolezen je spet nazadovala, čim jih je znova uvedel. Bilo je očitno: obkladki s sirovim mlekom so se obnesli izvrstno zoper revmatično obolenje.

Sedaj je začel dr. Grgurina preizkušati njih učinke seveda tudi proti drugim boleznim in se je moral prepričati, da odpravljajo bolečine tudi pri nevralgijah, "škrkih", žolčnih in obistnih boleznih, anginah, pljučnicah itd. Večinoma zadostuje že en sam obkladek, da se pokaže učinek. Ta mora imeti podlago v sirovem mleku samem, kajti poskusi s kuhanim mlekom so ostali brez rezultata. Bržkone gre za kakšne snovi ali žarke, ki jih vsebuje sirovo mleko samo in se s kuhanjem izgube.

Tako se je izkazalo vnovič, da ni vse slabo, kar priporoča ljudska medicina in dasi ne vemo, kateri je prav za prav agens, ki vpliva v sirovem mleku, je upati, da bo pokazal še proti marsikateremu zlu svojo moč.

KOLIKO SPANJA POTREBUJEMO?

Utrujenost izvira od strupov, ki se neberejo v telesu, kadar bdim, in ki jih spanje spet paralizira. Zato je zadostno spanje, zlasti pri živčno bolnih, čestokrat potrebnejše od samega svežega zraku.

Že pri dojenčkih bi morali paziti, da imajo dovolj spanja in da jih med tem nič ne moti, zlasti ne hrup. V vsaki starosti je množina spanja, ki ga potrebuje organizem, različna, otroci pa morajo na vsak način dolgo spati, in sicer v dovolj zračnem prostoru, ki je pa možnosti za temnjen. Dvanajst ur spanja je normalno za otroka od enega do pet let, 11 ur za otroke od sedem do devet let, devet do 10 ur zadostuje 13-letnikom.

Napačno je naziranje, da zadostuje odrasli osebi šest do sedem ur spanja, marsikatere mu je 10 ur komaj dovolj. To je zelo odvisno od telesne konstrukcije vsake osebe. Malomno ljudje in takšni, ki opravljajo svoje delo v zatohlih, nezračnih prostorih, potrebujejo na vsak način več spanja nego ljudje, ki se veliko gibljejo na prostem.

MISIJSKI ŠKOF IRENEJ FRIDERIK BARAGA

Spisal DR. FRANC JAKLIČ

Zalosten se je Baraga vrnil v Arbre Croche. Tam je našel zopet nekaj novih priseljencev; poučil jih je in jih za binkošt 22 krstil. Potem je kmalu imel svojo prvo procesijo sv. Rešnjega Telesa med Indijanci. Za tisti dan so se najlepše oblekli, mladež je trosila cvetja evharističnemu Jezusu in travniki in gozdi so odmevali od njih petja in od strelcov, katere so možje prožili pri vsakem blagoslovu.

Indijanci z ozemlja Treh velikih jezer so s strahom gledali, kako rinejo Združene države v njih južno ozemlje, dočim so meje Kanade ostale iste. Zato so iskali prijateljskih stikov s Kanado in v vojni med južnimi in severnimi sosedi so odločno stali na kanadski strani. Angležem je bilo prijateljstvo Indijancev zelo dobrodošlo, da si ga ohranijo, so vsako poletje razdelili veliko darov mednje. V avgustu so vsako leto Indijanci sedli v svoje čolne, včas kar po cele družine, ter odbrzeli proti severu, največkrat na Drummondov otok v severnem kotu Huronskega jezera.

Tudi v letu 1832 so se Arbre Crocheani pripravljali za odhod. Kot otroci, tako so prišli poprej k Baragi, ali jih pustil. On jim je pa naročil, naj za nekaj tednov počakajo, ker bo prišel škof Fenwick novokrščenec birmat.

Dne 2. avgusta se je škof res pripeljal z ladjo. Smrt ga je imela že zapisanega, zadnjič so ga pozdravili v svoji sredi. Tudi njemu so bili Baragovi verniki otroško vdani in so se tudi v malenkostih obračali nanj. Ohranilo se je na primer pismo, v katerem ga je prosilo nekaj očetov iz Arbre Crochea, naj bi poskrbel v Cincinnati za njih sinove, da bi se pri dobrih mojih izučili rokodelstva. Zato je umljivo, da so se škofovega prihoda srčno zveselili. Vsi so se zbrali na obali in se postavili v dve vrsti, v eno moški, v drugo pa ženske z otroki. Moški so trikrat ustrelili v pozdrav. Tudi škof jih je bil zelo vesel. Birmal jih je 140.

Po škofovemu odhodu je Baraga šel na Bobrov otok, v Manitik in v La Grand Traverse obiskat svoje spreobrnce ter je bil ganjen ob njih stanovitosti; potem se je odpravil proti Detroitu, da bi dal svoj otavski molitvenik v tisk. Dne 29. avgusta je prišel tja.

Baragi se je s tiskom zelo mudilo, da bi ga ne prehiteli protestantovski pastirji, ki so imeli budno oko in odprto deroval tisk. Stanoval je pri generalnemu vikarju Richardu, ki narnico. Dva meseca je nadzorje poprej tudi nekaj časa misljonaril v Arbre Croche. V mestu je takrat divjala kolera in je tudi vrsto črkostavcev zredčila. Vendar je knjiga izvrstno uspela, čeprav je bila stava ne navadno dolgih in čudnih otavskih besed, katerih stavci niso prav nič razumeli, skrajno težavna. Črke v molitveniku so bolj majhne, toda jasne; tiskar nar jih je nalašč za Barago kupil. Tudi papir je bel in čist, črnilo dobro, vezava prvovrstna.

Knjižica, v kateri so bile otavske besede prvič natisnjene, nosi naslov: "Ottawa Ananie Masinaigan Wyastenog. Nin Frederick Baraga. L. Whitney. Oginisnakisan man-dal masinaigan, 1872." Obsega 207 strani. Na prvih 57 straneh so molitve, na vseh 83 na-

daljnih straneh pa nabožne pesmi, ker Indijanec zelo rad poje; na zadnjih 58 straneh pa jim razlaga krščanski nauk. V knjižici je tudi latinsko besedilo za bogoslužje, zlasti za večernice. Škof je bil dal Baragi 212 dolarjev in ta vsota je zadostovala za 1,000 izvodov.

Kolera je po Detroitu in okolici neusmiljeno morila. Pri ljudeh se je pojavila velika spokornost in duhovniki so imeli veliko dela. V Detroitu sta takrat delovala tudi redemptorista o. Hatcher in o. Sanderl, ki sta bila v avgustu prišla na Resejevo povabilo z Dunaja. Oba sta bila še iz Evrope znana z Baragovimi. Baraga je v Detroitu takoj poprijel pri duhovskem delu. Bog ga je pa varoval, da ni tudi sam obolel. Pač pa je njegov gostitelj Richard 13. septembra podlegel koleri. Baraga je bil ob smrti edini pri njem in ga je tudi pokopal.

V Detroitu je Baraga zvedel prezalostno vest, da je v kraju Wooster, Ohio, umrl za kolero tudi njegov preblagi dobrotnik, škof Fenwick. Ko se je vračal z apostolskega potovanja, so ga nenadoma napadli krči. Ustavil se je pri katoliški družini in takoj so poslali po najbližjega zdravnika, ki je pa bil deset ur daleč in je prišel, ko je bil škof že mrtev. Škofa so zaradi nalezljivosti kolere kar tam pokopali. Po dveh letih so pa truplo prepeljali v grobnico cincinatske stolnice. Nagrobni napis, po pravici pravi, da je bil "ljudomil, pobožen in delaven."

O Baragovem bivanju v Detroitu je 17. septembra pisal o. Hatscher Leopoldinski družbi: "Semkaj je došel vč. g. Baraga iz Arbre Croche. Po bratsko mi gre na roke in mi veliko pomaga, a se bo kmalu vrnil med svoje ljubljene Otavane, med katerimi vrši čudeže zveličanja. Jako je ubog in živ kot trapist, pa je ob vsem tem presrečen. Jaz to dobro razumem in bi bil rad deležen trpljenja in tolažbe tega izrednega moža. V Arbre Croche hoče vzeti s seboj moje spremljevalca, br. Alojzija, ki bi naj tam izučil nekaj Indijancev v kovaštvo in ključavninarstvu. To bo velika dobrota za uboge Indijance, da jim ne bo treba hoditi semkaj v mesto, ki je nekaj dni hoda oddaljeno in kjer je njih poštenje v veliki nevarnosti."

Ko se je Baraga konec oktobra, 1832 z redemptoristom-bratom vrnil v Arbre Croche, je že pritiskal jesenski hlad in v njegovo stanovanje se je slišalo šumenje Michiganskega jezera, ki so ga bičali jesenski viharji, preden ga je bila prepregla in umirila ledena skorja.

Pred odhodom v Grand River

Barago je vedno silneje vleklo k bregovom Gornjega jezera, odkoder so mu večkrat došla povabila. Dne 14. marca, 1833 je pisal Amaliji v Ljubljano, da ne dobiva njenih pisem, katera so bila po večini zelo obširna. Tudi svojih pisem večkrat po cele mesece ne more oddati; ako se bo pa izpolnila njegova prošnja in bo odšel dalje proti severu, bo dopisovanje zanj še težje; "tam se morejo kot se sliši, le enkrat na leto pisma oddati in prejeti."

Kakšno prošnjo tu misli? Prosil je škofijstvo, naj mu dovolijo zapustiti Arbre Croche, ki je že vse pokristjanjen, ter oditi med pogane ob Gornjem jezeru; zdaj je pa nestrpm čakal na odgovor. V pismu namreč nadaljuje:

"Bog daj, da se ta moja proš-

nja izpolni! Vedno bolj hrepenče želim, ker sem zopet dobil nova poročila, kako željno bi divjaki severnih krajev sprejeli duhovnika, če bi hotel kateri k njim priti. O, kako mi to trga srce, ko vidim tako blizu lepo priliko, oti toliko duš pred večnim pogubljenjem, a ne smem pohiteti tja, ker se nisem dobil dovoljenja! Ako mi ga škofijstvo odreče, bo to moja najtežja preskušnja, kar sem jih doslej moral prestati. Ti ubogi divjaki še nikoli niso videli nobenega duhovnika, slišali so pa že o njih, in mnogi želijo, da na nejasna sporočila izražajo željo, sprejeti dobre nauke teh "služabnikov Velikega duha." Ob takih poročilih mi hoče srce počiti od bridkosti."

Omenja ji brezuspešne trude anglikanskih protestantov, da bi one divjake dobili zase; Indijance je že po naravi vleklo h katoliški veri.

V tem pismu se Baraga tudi zahvaljuje sestri, ker mu je sporočila, da mu je odposlala 18 oljnih Langusovih slik, katere bi naj podpirale njegov verski pouk, pa tudi večjo denarno vsoto in več cerkvenih potrebščin. Dobil bo vse to seveda šele spomladi, ko se bo zopet odpril promet po jezerih. Prosi jo, naj mu preskrbi dobrega strežnika, ki bi mu s svojim delom lajšal stroške za hišna in druga dela in bi tisti denar rajši šel v prid misijonu; naj da to označiti pri ljubljanskih frančiškanih, dobrotniki misijona naj mu zložijo 300 do 400 goldinarjev za na pot, on ji pa prilaga natančen načrt za njegovo potovanje do Detroitu in Amalija naj mu ga prepiše v več izvodih. Zahvaljuje se proštu Payšku, ki mu je povzročil silno veliko tolažbo. Sestra naj mu pošle nič več ne pošilja pisem po Leopoldinski družbi, ampak na njegovega znanca Abbota v Mackinacu.

V zimi 1832-33 je šel večkrat na svoje misijonske podružnice in je tudi tam bil vesolj svojih spreobrncev. V pismu do Leopoldinske družbe z dne 5. junija, 1833 pa nakratko omenja svoje prvo daljše zimsko potovanje na krpljah, in sicer proti 80 kilometrov oddaljenemu Michil-Mackinacu. Prvič si je torej navezal krplje na noge, odslej so mu bile neprestane zimске družice in šele ob smrti so se mu noge za stalno odpodile od njih. Prva pot mu je bila nepopisno težka, ker mišic še ni imel utrjenih. Večkrat je od utrujenosti padel v sneg, indijanski spremljevalci so se ustavili, da si je nekoliko odpomogel, potem je šlo zopet dalje in dalje. Povratek je bil seveda še mučnejši, ker se ni bil dosti odpočil; večkrat je menil, da sploh ne bo več mogel naprej.

Ko je spomladansko sonce raztajalo sneg in led ter so v Arbre Crocheau opravili velikočno dolžnost, je šel izprebrat Indijance na otok Little Detroit v Michiganskem jezeru. V omenjenem pismu je takole poročal na Dunaj:

"Imeli smo na tem potovanju vedno neugoden veter in slabo vreme, vozili smo se pa v majhnem, slabem čolnu, da smo bili večkrat v smrtni nevarnosti in se borili s silnimi valovi, ki so nam vsak hip grozili s pogubo. Vendar smem reči, da sem bil prav miren in brez vsega strahu, ker sem se zavedal, da me vodi tja Dober pastir, naj grem iskati izgubljenih ovčič in jih k njemu voditi. Po mnogih težavah sem s svojimi spremljevalci vendarle srečno dospel. Silno so se razveselili ti divjaki, videč duhovnika v svojem kraju. Ostal sem osem dni pri njih in sem pri pouku spoznal, da imajo veliko razumnost, dober spomin in — kar je še veliko več vredno — tudi trdno voljo, natančno živeti po naukih krščanske vere.

(Dalje prihodnjic)

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izdava vsak teden
Lestvina Kraljevo-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah
ameriških

Uredništvo in upravnništvo		CLEVELAND, OHIO
6117 St. Clair Avenue		
Naročnina:		
Za štiri leta		\$2.00
Za leto		\$0.50
Za teden		\$0.05
Za inostranstvo		\$3.00

OFFICIAL ORGAN AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN UNION of the U. S. A.
In the Interest of the Order
Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Avenue CLEVELAND, OHIO
Telephone: Henderson 3912

Terms of Subscription:		
For Members Yearly		\$0.50
For nonmembers		\$1.00
Foreign Countries		\$3.00

83

DAN NEODVISNOSTI

Dne 4. julija pred 157 leti je trinajstotica ameriških kolonij, ki so se bile uprle proti Angliji, proglasila svojo svobodo in neodvisnost. Koloniji Massachusetts in Virginia sta prednjačili v tej veliki borbi za svobodo. Massachusetts je bila prva, ki je trpela v započeti borbi, in iz Virginije je zadonel glas, naj se konec stori angleškemu jarmu. Že dne 25. junija, ko je kongres kolonijalnih zastopnikov še razpravljal o tem predmetu, je Virginia dala vzgled s tem, da se je na svojo lastno roko proglasila neodvisno. Kongres je bil izbral odsek petorice, naj sestavi proglas o neodvisnosti, in Thomas Jefferson je bil imenovan načelnikom tega odseka. Pa je bil ravno on, ki je sestavil veliki dokument, ki je postal tako usodepoln v človeški zgodovini. Kongres ga je sprejel z malimi spremembami dne 4. julija, 1776 in od tedaj se ta dan proslavlja kot največji ameriški praznik, rojstni dan Združenih držav—Dan neodvisnosti.

Se isto noč, 4. julija, 1776, so ljudje uničili svinčeni kip angleškega kralja Jurija III., ki je stal tako ponosno na svojem podstavku na trgu Bowling Green v New Yorku—in iz svinca so napravili kroglice za ameriške topove. Neodvisnost je bila proglasena, ali sedaj je bilo treba boriti se za njo. Bila je to velika borba, v katero se je spustila trinajstotica kolonij, in borba se je končala z uspehom pod vodstvom George Washingtona. Dne 19. oktobra, 1781, se je angleška vojska Lorda Cornwallisa podala Washingtonu in konec je bil borbe. Dve leti kasneje je Angleška podpisala mirovno pogodbo z novo neodvisno ameriško republiko.

Za časa revolucionarne vojne so ameriške kolonije imele le tri in pol milijona prebivalcev. Večina prebivalcev so bili potomci angleških naseljencev in oni so nosili glavno breme borbe. Ali bilo je tudi precej Amerikancev nemškega, holandskega, švedskega in drugega pokoljenja. Holanci so bili izvirni naseljenci New Yorka; Švedi so se bili leta 1638 naselili v Delawareu in Nemci so bili odposlali mnogo naseljencev že začenši od leta 1683. Ali možje raznih narodnosti so se udeležili ameriške borbe za svobodo.

Mnogo tujih prijateljev je prišlo v Ameriko v pomoč ameriškim kolonistom. Junaški Francoz Lafayette se je odlikoval kot vojak v Ameriki in kot zagovornik ameriške neodvisnosti v svoji lastni domovini. General Von Steuben, izobren veščatelj, je prišel iz Nemčije v trenotku, ko je jako slabo predla Washingtonovi vojski, in reorganiziral je ameriško vojsko v resnično vojsko. General Herkimer je bil potomec naseljencev iz nemške Palatinata. On je zmagal v bitki pri Oriskany, ali našel je tam tudi smrt. Ista usoda je doletela poljskega generala Pulaskiga, ki se je boril za ameriško svobodo in bil smrtno ranjen blizu Savannah, leta 1779.

Drugi slavni poljski junak je bil Kosciuszko, ki je kasneje vodil poljsko ustajo leta 1794. To so imena, ki jih vsak ameriški šolski otrok pozna. Ali bilo je tudi mnogo drugih borilcev za svobodo, katerih imena so manj znana. Naj le navedemo izmed najbolj odličnih John Mortona, sopedpisatelja Izjave neodvisnosti, ki je bil švedsko-finskega pokoljenja, John Hansona in Thomas Sinnexson, ki sta bila Šveda. General Fibiger je bil Danec. Haym Salomon pa je bil poljski žid. On je posredoval za vsa posojila na Holandskem in Francoskem in zastavil svoje

Thomas Jefferson je v Izjavi neodvisnosti dal izraz "modrosti premoženje in dobro ime za stvar svobode."

vekov, "sanjem pravičnosti in enakosti." To so bili stari ideali in grški modrijani so jih prvič izrazili 22. stoletij nazaj. Osnovna načela Izjave so: 1. Doktrina enakosti—"da so vsi ljudje rojeni enaki," 2. doktrina neodtujljivih pravic, to je, da imajo vsi ljudje neke osnovne pravice, ki jim jih nikdo ne more odvzeti, namreč pravico do življenja, svobode in stremljenja po sreči. 3. da vladarstvo na svetu je nekaj, kar se je razvilo v teku zgodovine. 4. da oblast vlade izvira iz privoljenja ljudstva. 5. da ljudje imajo pravico odstraniti vlado, kjerkoli kaka oblika vladavine postane destruktivna.

Ideja bratstva in enakosti izmed vseh ljudi ni bila nekaj novega. Veleduhi že v starogrških časih so jo poudarjali, ali prvič je bilo tu, da je bil tu dan izraz tej ideji v obliki državnega dokumenta in da je bil poskus napravljen uresničiti te ideje. S proglasom Neodvisnosti je ameriško prebivalstvo sklenilo ustvariti državo, ki naj nima več nikakega sledu monarhije, ki naj nima državnega veroizpovedanja, nikakega plemstva ni posebnih privilegijev. Predstavljati si moramo, da je vse to bilo koncem 18. stoletja. Tedaj pa lahko razumemo, kako je moral proglas Neodvisnosti vplivati na vse ljudi po svetu, strmeče po novih idealih. Prestoli so se začeli majati in ideja si je počasi osvobodila ves svet. Večna slava pionirjem Združenih držav!

Dvanajst zapovedi za naše Jednotarje

- 1.) Hodi redno na seje.
- 2.) Bodi vedno pravočasen in točen.
- 3.) Ne zanemarjaj važnih delavnosti in poslov, osobito obiskovanja bolnikov.
- 4.) Bodi složen z društvenimi uradniki in priznavaj njih delo za skupno dobrobit članstva.

- 5.) Ne brani se prevzeti kakega uradniškega mesta. Morda boš baš ti lahko družstvu v veliko korist?
- 6.) Dajaj s svojim lepim vedenjem vsem drugim lep zgled.
- 7.) Zanimaj se za vse važne društvene stvari in zadeve, in poslušaj dobre nasvete drugih.
- 8.) Zaupaj svojim bratom. Bodi vedno radodaren in usmiljen.
- 9.) Plačaj redno asesmente

in odgovarjaj na vsa vprašanja točno.

10.) Deluj vedno za ugled društva in Jednote in ne govori nikdar kaj slabega o njih.

11.) Pridobivaj nove člane in članice.

12.) Čitaj in zasleduj društvena in uradna naznanila v Jednotinem glasilu.

RAZNE ZANIMIVOSTI

V zgodovini Združenih držav ameriških se je nedavno pripetil prvi slučaj, da je bila kaka ženska imenovana v kako visoko diplomatično službo. Ta čast je doletela hčer pokojnega William Jennings Bryana, bivšega državnega tajnika, Mrs. Ruth Bryan Owen, ki je bila imenovana za ameriško poslanko pri danski vladi v Kodanju.

Najbolj obljubljeni kraj na svetu je Macao okraj, blizu izliva reke Canton na Kitajskem. Dotični okraj meri namreč samo štiri štirijaške milje, a je štel leta 1927 nič manj ko 157.179 prebivalcev, oziroma 39.294 prebivalcev na štirijaško miljo.

Rekord na ameriških brzovlakah se je doseglo leta 1901, na Plant System progi med mestom Fleming in Jacksonville, Fla. Dotični brzovlak je dirjal z naglico 120 milj na uro.

Poprava kupole cerkve sv. Petra v Rimu, ki je trajala pet let, je stala 1.600.000 lir.

Za "Živijo Hitler," plačaš na Dunaju 10, za "Dol z Dollfusom" pa 50 šilingov.

V sovjetski Rusiji izhaja ta čas 6,683 časopisov v 36 milijonov izvodih.

Petnajst tisoč pevcev je pelo od 23. do 25. junija v glavnem mestu republike Estonije v Talinu.

Dne 29. junija, 1874 je bil začet od strele premogar George Warner, ko je kopal premog v Maffet rovu, blizu Wilkes Barre, Pa., in sicer pol drugo miljo globoko pod zemljo.

Senor Juan Altamarin, živčev v Leonu, Kuba, je bil oče 72 otrok.

Domačini na Suranam otočju v Danski Gvineji ne rabijo na svojih ribiških ladjah in čolnih jader iz platna, pač ima vsaka ladja na koncu v posebni posodi zasajeno košato drevo, v katerega se veter upira.

Najstarejša cerkev v Angliji je cerkev sv. Martina v Canterbury. Isto so zgradili kristjani začetkom petega stoletja po Kristusovem rojstvu, oziroma še tedaj, ko so živeli Rimljani tudi na Angleškem. V tej cerkvi je maševal tudi sv. Avguštin.

Pokojni lastnik znanih Kruppovih tovarn, ali izdelovalnic topov na Nemskem, Herr Friderik Krupp je zapustil \$150,000,000.

Najmanjše kurje jajce na svetu lastuje farmar Otto Knebel v Charlestonu, S. C. Jajce meri namreč samo .0348 kubičnih palcev.

Svoječasno rabljeno znamenje republikancev, sliko slona in znamenje demokratov, sliko osla je uvedel časnikar Thomas Nast v svojem tedniku Harpers Weekly. Osla je označil dne 15. januarja, 1870, slona pa 7. novembra, 1874. Zdad ima vsaka izmed teh strank drugo znamenje: republikanci imajo železno blagajno, demokratje pa petelina.

Leta 1914 je bilo v Združenih državah 2,348 milijonarjev, leta 1917 — 6,664; leta 1925 pa

okrog 11,000. Za danes natančno število istih ni znano, ker je valed zadnje panike na borzi in vsled depresije marsikak milijonar obubožal.

Na Filipinskem otočju živijo kače "phyton," ki dosežejo dolžino 30 čevljev, debele so pa po 15 palcev.

Sir Arthur M. Samuel v Londonu ima navado, da že od svojih mladih let sleherni dan použije po pet jabolk. Izračunal je, da je v tem času použil že 80.000 jabolk.

George C. Bess v St. Louis, Mo., ima gotovo pasjo srečo. Prihodnje leto bo dovratil tamkajšno univerzo. Vse stroške v zvezi s študijami krije s tem, da redi pse, bostonske pasme in iste drago prodaja.

V North Yorkshire na Angleškem se nahaja večji kompleks ozemlja s šoto, ki tli in gori neprestano že 170 let.

Holandska država ima dvoje prestolic ali glavnih mest, v Amsterdamu zboruje parlament v Hague je pa vrhovno sodišče.

UGANKE

REŠITEV ZADNJE UGANKE

Starost očeta in sina

Oče je sedaj star 60 let, sin pa 22.

To uganko je pravilno pogodil samo brat John A. Ribič, tajnik društva Knights of Trinity, št. 238, Brooklyn, N. Y.

NOVA UGANKA

Starost otrok

Neka družina šteje 15 otrok. Če je vsak izmed teh približno za eno leto in pol starejši od drugega brata ali sestre, koliko je vsak otrok star, če znaša skupna starost 9. 11. in 15. otroka toliko kot znaša starost prvega, oziroma najstarejšega? Imena rešilcev priobčimo v Glasilu.

V odpomoč poljedelcem

Po novem zakonu bo federalna vlada opolnomočena izvesti značilen eksperiment na polju poljedelske produkcije. Federalne oblasti bodo določale, koliko akrov naj se vsako leto obdeluje za letino pšenice, bombaža in drugih poljedelskih pridelkov, vključenih v zakonu. Res je sicer, da ta kontrola poljedelske produkcije bo osnovno prostovoljna. Ali ako se premisli, v kakem težkem položaju se nahaja ameriški farmar in, ako pomislimo, da ves načrt je bil izdelan v direktno korist poljedelcev samih, ni dvoma, da se bo pretežna večina ameriških farmerjev poslužila koristi, ki jim Farm Bill ponudi, ako bo vzakojnen.

Farm Bill, kakoršen je bil sprejet od poslanske zbornice, daje poljedelckemu tajniku sledečo nenavadno oblast:

- 1) Da se pogodi s farmerji, ki hočejo prostovoljno zmanjšati posejano površino ali produkcijo nekaterih poglavitnih pridelkov, v katerem slučaju bo farmar odškodovan z gotovim plačilom.
- 2) Da se sme pogoditi s producenti, tržnimi organizacijami in tovarnarji, ki predelujejo poljedelske produkte, v svrhu, da more poljedelski department proračunati vnaprej, koliko vsake letine je potrebno, in zagotoviti njeno razpečanje.
- 3) Da sme, ako bo treba, licencirati predelovalce poljedelskih pridelkov in razpečevalce, ki se pečajo s poljedelskimi produkti v meddržavni ali inostranski trgovini.
- 4) Da naloži davke na predelovanje poljskih pridelkov, pri čemer pa davek naj ne bo višji, kot je potrebno, da se tržna cena povzdigne na ono višino, kot je bila pred vojno.

Zadnja točka je morda najglavnejša, v kolikor se tiče vprašanja, da se poviša kupo-

vaina sila farmerjev. Da se zna oceniti vsa njeno važnost, je treba razumeti vsa teškoča sedanje poljedelske krize. Farmar namreč dobiva po 30 centov za bušel pšenice, po 6 centov za funt bombaža in po 3 cente za funt svinjine. V predvojnih letih, 1909 do 1914, je pšenica prinašala po 88 do 90 centov za bušel na farmi, bombaž čez 12 centov funt in svinjina več kot 7 centov za funt. Istočasno so bile cene reči, ki jih farmar mora kupovati — gnojil, poljedelskih strojev in sličnih — nekoliko nižje, kot so dandanes. Ali cene, ki jih je farmar dobival za svojo pšenico, bombaž ali svinjino, so bile v teh predvojnih letih več kot dvakrat višje kot dandanes. Ob sedanjih cenah farmar ne more plačevati davkov, kamo-li obresti na hipoteke, ali kupovati potrebščin. Surovi dohodek poljedelca je med letoma 1929 in 1932 padel za 57 odstot, torej več kot dvojno. Moral je opustiti nakup stvari, ki jih navadno kupuje, oblačil, barvil, novih oprem itd. Ceni se, da šest do sedem milijonov mestnih delavcev je sedaj nezaposlenih direktno ali indirektno vsled zmanjšane kupovne sile farmerja.

V kongresu se je pojavila znatna opozicija proti onemu delu Farm Bill-a, ki določa davek na predelovanje (processing) osnovnih poljedelskih produktov. To je davek na produkte mlinov, klavnice itd. Naglašajo se, da to bi bil dejanski davek na konsumente poljedelskih produktov, milijoni izmed katerih so sedaj nezaposleni ali pa le deloma zaposleni in kolikor delajo, dobivajo nižje plače. Nadalje, tako umetno povišanje cen poljedelskih produktov utegne imeti za nujno posledico nadaljno povišanje carin na poljedelske produkte in škodovati ameriški izvozu ter pridelkov. Nasproti temu se naglašajo, da davek na predelovanje nekaterih poljedelskih produktov ne bo le prinašal koristi farmerju, ki bo iz prihoda teh davkov dobival odškodnino za znižano produkcijo, marveč vsa dežela sploh, kajti večja kupovna sila farmerja bo pomenjala zboljšanje v mnogih industrijah. Davek bo zares prinašal višje cene za poljedelske produkte, ali isti bo avtomatično odpravljen, čim se doseže višja cen v predvojni dobi. Na tak način, ako se pšenica prodaja za 50 centov bušel, dočim predvojna cena je bila 88 centov, imamo razliko 38 centov za bušel. Davek na moko sme torej biti, ako zaračunamo ceno moko na bušle, ne več kot 38 centov za bušel. More pa biti manj. Bržkone bo stvar tako izpeljana, da bo davek začel ob razmerno nizki postavki, tako da se ne zniža prodaja na drobno in tako zmanjša konsumpcijo.

"Farm Bill" ima odkriti namen zmanjšati produkcijo poljedelskih pridelkov. To se bo mnogim zdelo čudno, ko je svet poln lačnih ljudi in bi se ogromni prebitki hrane prav dobro vporabil za njihovo prehrano. Ali, kakor je naglašal poljedelski tajnik, "naš gospodarski sistem očitno deluje tako, da čimvečji je prebitok pšenice na farmah v Nebraski, tem daljše so "bread lines" v New Yorku. Naši prebitki hranil imajo, kakor se zdi, ravno tak ničevalen vpliv na narodno blagostanje, kot je imelo pomanjkanje pridelkov na posamezne pokrajine v prejšnjih bolj enostavnih dobah."

Konsumpcija poljedelskih produktov v tej deželi utegne narasti, ko bodo xasi boljši; ali ni mnogo upanja za takojšnje večje naraščanje izvoza ameriških poljedelskih produktov. Ameriški izvoz pšenice in moko je bil tekem poluleta do 31. januarja 1933 le 25 milijonov bušljov napram 66 v isti dobi pred enim letom. In tudi ta znesek

je bil razmeroma majhen, ako pomislimo, da je Amerika producirala 250 milijonov bušljov čez svojo potrebo. Ogromne prebitke izkazujejo tudi drugi glavni pridelki: prebitok bombaža je bil 7 milijonov "bal," tobaka 150 milijonov funtov itd. Iz tega prihaja potreba, da se produkcija in konsumpcija spravi v ravnotežje.

Po oceni poljedelskega tajnika Wallace, "Farm Bill" teži po ravnotežnem socialnem stanju. Skušajo odpraviti navadno anarhijo poglavitne ameriške industrije in uvesti socialno kontrolo ne le v korist farmerja, marveč vsakogar.

Vsa dežela bo brezdvomno pazila z največjim zanimanjem na ta velikanski eksperiment v proračunjeni produkciji ameriškega poljedelstva. Gre, kot je izjavil predsednik Roosevelt, za "novo in neizkušeno pot." Ako uspe, nastane logično vprašanje: Zakaj naj se ne vporabi isto načelo tudi na druge ameriške industrije?

OBRESTI V STARIH CASIH

Naziranje o obrestih je zdaj bistveno drugačno, kakor je bilo v prejšnjih časih, in lahko smo prepričani, da bo tudi v bodoče drugačno, kakor je zdaj. Vsekakor vidimo tudi zdaj prizadevanje znižati čim bolj obresti, ki pomenijo v bistvu dohodek brez vsakega dela. Bili so časi, ko je bilo sploh prepovedano jemati obresti. Dočim je bilo pri Rimljanih pobiranje obresti urejeno s posebnim zakonom, je stalo krščanstvo na stališču, da se obresti upirajo moralnemu čutu in božji postavi. Zdad seveda v krščanskem svetu o tem stališču ni več duha in sluha.

Nummus nummus non parit, denar ne plodi denarja, to je bilo v onih časih skoraj splošno prepričanje. Obresti so bile isto, kar je oduševstvo. V začetku je veljala prepoved jemati obresti samo za duhovščino. Cerkvena zborna leta 214 in 325 sta določila stroge kazni za duhovnike, ki bi posojali na obrestih. Polagoma je cerkev razširila prepoved jemati obresti tudi na lajke. Tako prepoved je izdal papež Leo I. leta 443, splošno se je pa uveljavila proti koncu 8. stoletja.

Na podlagi cerkvenih nazorov je začela tudi posvetna oblast obsojati obresti. Cerkveni zbor leta 1311 je določil, da ne velja noben posvetni zakon, ki se protivi načelu, da je oduševstvo (obresti) nedovoljeno. — Sodnike, ki bi tega načela ne priznavali, je treba izobčiti iz cerkve. Za oduševstvo so bile določene stroge kazni. Vse to pa ni nič pomagalo, oduševstvo kljub temu jemali obresti, ki so dosegle včasih celo 20 odstotkov. Zlasti judje so posojali denar na obresti, sklicujoč se na sveto pismo, ki pravi: "Ne daj bratu svojem denarja na obresti, niti blaga niti katerekoli druge stvari, pač pa tujcu. Bratu svojem pa posodi brez obresti to, kar potrebuje." — Sklicujoč se na te besede, so židje utemeljevali posojanje denarja kristjanom na obresti. Prepovedi oduševstva in obresti so začele izgubljati svoj pomen zlasti od 14. stoletja, ko so prinesli živahnejši trgovski stiki potrebo po kapitalu proti obrestim.

POITALIJANCEVALCI NA TOLMINSKEM

Veliko skrbi so v zadnjem času prizadejali šolski deci in njihovim staršem novi italijanski katehete in obe italijanski učiteljici. Katehet Serta je namreč uvedel poleg sedanjih slovenskih šmarnic, italijanske, pri katerih morajo peti gojenci škodovnikovega zavoda. Ostalim srednješolcem je pa zapovedano, da se jih morajo udeleževati redno. Pa ni zalogo in gojenci-pecvi prepevajo prazni cerkvi, kajti še drugih Tolminec ni k italijanskim šmarnicam in celo

italijanski priseljenci so se kar naenkrat odrekli in nočejo prihajati. Katehet Italian Serta se jezi in se znaša radi tega nad otroki. — Obe učiteljici si pa na vsa moč prizadevata, da bi vtepli otrokom čimprej svojo italijansko učenost in fašistične manire v glavo. Prva je že pred dvema letoma službovala v Rutah pri Volčah in je bila imani "kazensko" premeščena v Podbrdo. Posluževala se je italijanskih modernih pedagoških metod in pretepala deco za vsako slovensko besedo ki jim je ušla iz same zadrege, ker se niso znali izraziti v italijanskim govorici. Ljudje so se zgražali in se pritoževali dolgo časa zaman. Šele težka žrtev nedolžnega otroka je konečno pripravila tolminsko šolsko oblast do koraka, da so jo spravili iz Rut. Tudi v Podbrdu ni dolgo vzdržala. Poslali so jo nazaj in letos je prišla v Podljubinj. Druga enaka tej je pa nameščena na Temeljnah pri Grahovem. Sploh izvaja italijansko učiteljstvo pritisk na slovensko deco in se zelo trudijo, da bi otroke spravili v "Balillo." Tem otrokom, ki pristopijo v to organizacijo, preskrbe brezplačno, ali pa po najnižje ceni, vse šolske knjige in druge potrebščine in jih pošiljajo v razne počitniške kolonije. Tem pa, ki niso organizirani, računajo vsako šolsko knjigo po 15 do 20 lir, jih puste, da leto za letom zaostajajo v nižjih razredih in jih za vsako malenkost kaznujejo ter izpostavljajo vsem mogočim neprivlačnim. Kljub vsemu temu pa niti polovica šolske dece ni organizirana v "Balillo."

Način zdravljenja navadnih prehladov potom osteopati

(Piše Dr. Fred J. Makovec, D.O. Cleveland, O.)

Statistiki so izračunali, da je med celokupnim prebivalstvom v Združenih državah, vsaka oseba dvakrat na leto bolana vsled prehlada in da traja povprečno ta bolezen nekaj malega več kakor štiri dni.

Vsak uspešen način take vrste zdravljenja se naravno opira na vzroke prehlajenja. Dosedaj se vpoštevata dva splošna vzroka ali povoda. 1. vnetje (infection); in 2. izpostavljanje (exposure). Moje osebno prepričanje je, da je zadnje označeni način najbolj navadni in najbolj pogosti način vzroka prehlajenja, med tem ko vnetje prehlad pospešuje ter veča občutljivost prehlajene osebe.

Naj bo vnetje tudi v zvezi z izpostavljenjem, ali če je isto nastalo direktno samo od sebe, se mora v tem slučaju iskati nered v pljučih, sapniku ter v črevesju. Prehlada naj bi se ne zanemarjalo, pač pa skušalo ozdraviti prej ko mogoče.

Vsled hudega ali akutnega prehlada, ako se istega zanemarja, lahko nastanejo sledeče bolezni: sinusitis, pharyngitis, otitis, laryngitis, tracheitis, bronhitis, influenza, pljučnica in vnetje prsne mreže (pleurosy).

Če je kak zdravnik osteopati je pozvan h kakemu bolniku, ki je prehlajen vsled izpostavljenja, bo dotičnik preiskal mehaničen sistem telesa bolnika in skušal istega po svojem načinu spraviti v pravi red, da bodo dihalni organi pravilno delovali. Tak zdravnik tudi skuša spraviti v normalni tir vsled prehlada prizadete mišice.

Delovanje mišic povzroča gibanje telesa. V slučaju prehlada so hrbtenica in rebra prizadeti, katere je treba spraviti k normalnemu delovanju; tako so tudi žile prizadete. Zdravnik osteopati je skuša torej pred vsem uravnati in izboljšati pokvarjeno cirkulacijo krvi in urediti limfo.

Kdor je prehlajen, naj gre takoj k svojemu zdravniku; kdor morda s tem preveč odlašajo, lahko vsled tega nevarno zbolijo.

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inskorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
 Telefon v glavnem uradu: Joliet 21048; stanovanja glav. tajnika: Joliet 9448

Solvencnost: aktivnega oddelka 101,97%; mladinskega oddelka 187%
 Od ustanovitve do 31. maja t. l. znaša skupna izplačana podpora \$5,003,295

GLAVNI ODBORNICI:

Glavni predsednik: FRANK OPEKA, 26-102th St., North Chicago, Ill.
 Prvi podpredsednik: JOHN GEMM, 817 East C. St., Pueblo, Colo.
 Drugi podpredsednik: MARY HOCHVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.
 Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Pomočni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: REV. JOHN PLEVNİK, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Vrhovni zdravnik: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

N A D Z O R N I O D B O R :

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A., Eveleth, Minn.
 MRS. LOUISE LIKOVICH, 9527 Ewing Ave., South Chicago, Ill.
 FRANK LOKAR, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.
 FRANK FRANCICH, 8911 W. National Ave., Milwaukee, Wis.
 GEORGE BRINCE, 716 Jones St., Eveleth, Minn.

F I N A N Č N I O D B O R :

FRANK GOSPODARIČ, 212 Scott St., Joliet, Ill.
 JOHN ZULICH, 18115 Neff Rd., Cleveland, O.
 RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

P O R O T N I O D B O R :

JOHN DEČMAN, BOX 529, Forest City, Pa.
 MRS. AGNES GORIŠEK, 5335 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 JOSEF RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
 WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., South Chicago, Ill.
 JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

U R E D N I K I N U P R A V N I K G L A S I L A :

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSEF ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopisne, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

NAZNANILO

Tem potom se naznanja, da je bila resolucija društva sv. Cirila in Metoda, št. 101, Lorain, Ohio, za uveljavitev plačilne lestvice "American Experience Table 4%" od strani društva smiselnost pravičnega podpirana.

Resolucija bo dana v kratkem na splošno glasovanje. Da se tega do sedaj še ni storilo, je vzrok ta, ker nimam na rokah še vseh potrebnih podatkov, ki morajo biti pripravljeni po aktuarju.

Poročal sem v Glasilu, da bom podal članstvu natančno pojasnilo prej, ko se glasovanje prične, tako da bo vsakdo znal, kakaj bo glasoval. Kakor hitro prejmem od aktuarja poročilo in številke, bom pripravil potrebno pojasnilo, nakar se bo dalo resolucijo na splošno glasovanje.

To naznanilo naj služi v pojasnilo, da ne bo kateri mislil, da se zadeva glasovanja iz kakega drugega nepotrebnega vzroka od strani glavnega urada zadržuje.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

Josip Zalar, glavni tajnik.

SLOVENSKI ROJAK EGIPTOVSKI PLEMIC

Dne 24. aprila t. l. je umrl v Aleksandriji g. Filip Mušič-Bey, odvetnik in bivši jugoslovanski honorarni generalni konzul v Aleksandriji. Pokojnik se je rodil leta 1876 v Postojni in je v svojo materjo še kot otrok prišel v Egipt ter v Aleksandriji pri očetih jezuitih končal gimnazijo, pravniško fakulteto pa v Bayreutu in Montpellerju na Francoskem. Kot advokat se je nastanil v Aleksandriji, kjer je njegova pisarna v najkrajšem času zaslovela in so egiptovski pravniški krogi visoko cenili pokojnega g. Mušiča kot izvrstnega pravnika. Dosegel je egiptovsko plemstvo, postal je bey.

Z advokatsko prakso si je pridobil pokojni g. Mušič veliko premoženje, ki je znašalo ob njegovi smrti okrog 10 milijonov dinarjev. Po prevaru je kot rojenec Postojčan, zvest svoji materi, optiral za Jugoslavijo in pozneje izvrševal do svoje bolezni funkcijo jugoslov. honorarnega generalnega konzula v Aleksandriji. Poapnenje žil, ta zavrtna bolezen vseh delavnih juristov, ga je položila v prezgodnji grob.

Enostavnega pogreba, kakor si ga je ravnjal v oporoki želel, se je udeležil v imenu jugoslovanskega poslanstva v Egiptu odpravnik poslv. g. dr. Anton Novačan in mu med samimi tujci zaklical za slovo nekaj slovenskih besed. Za počastitev spomina pokojnega Mušiča-Beya, ki je kljub egiptovskemu plemstvu beja ostal zvest katoliški veri in domovini, je na priporočilo g. dr. Novačana podarila pokojnikova vdova za ljubljanske brezposelne 100 egiptovskih funtov, za uboge slušatelje ljubljanske pravniške fakultete tudi 100 egiptovskih funtov ter za celjsko Dijaško

kuhinja in za šolske otroke v Ljubčini pri Celju skupaj znesek po 50 egipt. funtov, torej okroglo 65 do 70 tisoč dinarjev, kar je v današnjih slabih časih lepa pomoč našim rojakom.

Pokojnik je bil silno navezan na svojo skrbno mamico, ki je zanj v mladostnih letih vse žrtvovala, da mu je pomogla povzpeti se v tujino do tako visoke in ugledne stopnje. Dr. Mušič pa tudi ni pozabil svoje matere ter ji je preskrbel tu v Ljubljani mirno in srečno zavetje. Mati Barbara Mušič je bila 6. decembra 1852 rojena v Blatni Brezovici pri Vrhniki. Že mlada je odšla z doma služiti. S sinom je prišla v Aleksandrijo, kjer si je s poštenim delom pridelala nekaj denarja in skrbelo tudi za sina. V Aleksandriji, kamor so pred vojno hodila mnoga slovenska dekleta za zaslužkom, je ostala do leta 1905. Domotožje jo je gnalo, v staro domovino. Nasečila se je v Ljubljani.

Sin se je vedno zanimal za svoj omater ter je bil v stalni korespondenci z nekim ljubljanskim odvetnikom. Pred približno 9 leti jo je na cesti podrl neki kolestar. Pri padcu je dobila na nogah tako hude poškodbe, da je ohrnela na obe nogi. Ljubljanski odvetnik je takoj o nesreči odvedil svojega prijatelja v Aleksandrijo. Ta je takoj pohitel v Ljubljano in poskrbel za mater, da je dobila primerno bolniško postrežbo. Mati pokojnega dr. Mušiča-beya se sedaj nahaja v Leončevici v Ljubljani. Je zelo rezervirana in molčeča. Smrt sinova jo je močno potrla.

Gordon Sinclair: Indijski fakirji

Morda mislite, da so take reči ničeve. Morda mislite, da je Hindov mesmerizem in čarvo-

ništvo hokus pokus. Po večini je, ta slučaj pa je uganka, ki je vse zajela.

Ganges

Tam v veliki tibetski puščavi Gobi, v črnih gorah Afganistana so v škriat in zlato obeljeni budini menihi, ki niso nikdar ne videli ne slišali o Indiji, vendar pa sede in premišlujejo o veliki reki življenja, ki "se valji po velikih ravninah in očisti in okrepiča vse, kar se je dotakne."

Da, Ganges dela to. Ganges teče po ravninah. Na svoji zeleni gladini nosi vso nesnago Indije. Na tisoče kanalov in rek izliva svoje goste, umazane vode vsako uro v reko Ganges, na tisoče mrličev mečejo vsak teden vanjo. Milijoni vernih romarjev umivajo vsak teden sebe in svoja umazana oblačila v nji. Vendar je znanstveno dokazano, da je voda Gangesa bolj čista kakor voda, ki jo zajameš v najglobljih globočinah morja.

Indija je dežela kuge, a štiriideset milj daleč ob Gangesu zgodovina ne pozna katerekoli nalezljive bolezni. Rekel boš: neumnost, slučaj. — Morda. In vendar Ganges teče že deset tisoč let, a na njegovih bregovih nikoli ni bilo epidemije.

Čita misli

Na bregovih Gangesa posedajo tajinstveni možje. Nekateri so grabežljivi, lakomni, razposajeni, lačni, drugi zopet hladnokrvni. Njihove čarovnije so kakšenkrat cenene, prozorne, kakšenkrat pa očarljive in prekašajo vso domišljijo. Izvedenci v stroki prerokovanja prihodnosti pravijo, da je hindski mistik največji na svetu, ki te hipnotizira kakor bi trenil, da mu izpoveš svoje najskrivnejše misli. Potem te zbudi iz zamaknenosti, ti pripoveduje o tvoji prihodnosti in preteklosti, ki je le tebi samemu znana, in tako dela vtis, da imaš nesmrtnika pred seboj.

To pa ni zas...

Vedeževalci, kakor Alastor iz Delhija, ki so presenečali najmočnejše potentate Indije, so se izkazali za popolnoma nesposobne, ko so mi čitali srečo. Alastor, sloveči vedeževalec, mi je odgovoril na dvanajst specifičnih vprašanj. Pri enajstih je pogrešil. Velik mistik bi moral zadel, ali sem poročen ali samski, ali so moji starši živi ali mrtvi. On pa ni zadel.

En mož me je pa vsekakor osupnil in še vedno strim, če mislim nanj. V Bombayju sem ob vodil dolčas prodajal in opazoval ladje v pristanišču, ko je raztrpani in razdrapani vedeževalec prilezel k meni in mi zašepetal na uho:

"Čitam sahibove misli, Kakršnekoli, kadarkoli. Za eno rupijo."

"Kako?"

"Mojster misli na ime. Katerokoli, kjerokoli. Samo misli na ime. Zapisal bom tisto ime."

Mislil sem na Olivio Pinchin, svojo svakinjo v Islingtonu. Razdrapani vedeževalec je hitro in točno zapisal to ime. Strmel sem. To ni bil mesmerizem, ker imam list še tu, ime je še vedno čitljivo.

Naj so moje misli hitele kamorkoli, šel je za njimi in jih ugenil.

"Zdaj misliš na malega dečka. Star je štiri leta. Tvoj deček je. Zdaj misliš na parnik. Na njem je dekle in nanjo misliš."

Drugokrat je bilo na Juhu, rumeni, peščeni obali Bombaya, kjer sem sedel na nasipu in opazoval fante, ki so se vadili z dirkalnimi konji. Počasi se je bližal drug vedeževalec, stegnil svojo mršavo, rjavo laket in siknil: "Škorpioni. Mnogo škorpionov. Sahib, ali bi jih rad videl?"

"Gotovo, pokaži jih." Počasi je stegnil svojo koščeno roko in škorpioni so začeli korakati kakor vojaki na parad. In z eno besedo jih je ustavlil. Eni so se začeli valjati po tleh, drugi so se pa obrnili v nasprotno

stran. Videlo se jim je, da jih misli tega moža vladajo. Na pesku je bilo gotovo trideset smrtonosnih živali, ki so se valjale in gibale kakor vojaki na vežbahšču. Kaj je odgovor? Hipnotizem.

Ta človek je delal še druge razburiljive čarovnije. Pričaral je ptiče izpod neba in jim zapovedal, da so hodili po pesku gor in dol.

Ta trik je zelo star, a vendar se mu čudijo milijoni. Iz skrite gube je mož namreč spravil na dan kokoš. Pravo živo kokodakajočo kokoš. Lahko si jo dvignil, potipal, jo krmil, vse, kar si hotel, da si se prepričal, da je resnična kokoš. In potem, ko si se uveril, je ta slepar s kokošjo govoril in venomer ponavljal: "Gilli, gill, gilli," enolično, enakomerno. Ves čas si je popravljal svoje dolgo oblačilo in vihal rokave. Kar naenkrat pa je njegovo šepetanje naraslo v močen šum, udaril je kokoš po hrbtu in žival je izginila. Prav tiste kokoši nisi videl nikoli več. Tudi ti je pričaral in pogljal v nič toliko ptičev, za kolikor si mu plačal.

Take čarovnije smo že vsi videli na odru. A do odrja je neka daljava, tam so luči in druge priprave, ki pomagajo trikoma. Tu pa sedi prav pred čarovnikom, kar je vendar nekoliko zagonetno.

Zdaj se je mož vzravnaval do svoje polne višine in izjavil, da se bo pred mojimi očmi živje sežgal. Plosnil je, zamrmral nekaj hokus pokusov in poklical svojega pomagača z malim vedrom. Ta me je povabil, naj poduham tekočino, ki je bila v njem. Dišala je po petroleju in imela tudi vse druge lastnosti tega. Čarovnik, ali kar je že bil, se je vsega polil s petrolejem. Utrli si ga je v lase, v lakti in stegna, ga prižgal z užigalico in začel goreti s plamenom, kolikor sem mogel videti s svojimi očmi. V tem trenutku me je muha pičila v tilnik prav občudljivo. Dvignil sem roko in se močno udaril. Ta udarec me je naenkrat predramil iz zamaknenosti in videl sem pred seboj mesmerista, s katerega je kapljala navadna voda, s katero ga je pomagač polil. Plamena ni bilo ne zdaj ne prej. Ko je videl čarovnik, da sem se predramil, je poizkusil vso svojo zvižajo, da bi me zopet spravil pod svoj čar, a zaman. Na koncu se je smejal, kakor da je bilo vse skupaj le dobra šala in šel proč.

Hipnotizem, ki naj zajme nos, pravijo izvedenci, je najtežji, a vendar dela nekif kakor take čarovnije v Moghul Serai-u pri Gangesu. Tu te prepriča, da ima navaden regrat ali zlatca ali katerakoli vrsta cvetic, ki si jih le izmisliš, najdivnejši vonj vseh rož. Prav dobro veš, da kos medi, ki ti jo izroči, ne more dišati po roži, pa vendar diši.

V Indiji je na tucate mož, ki trde, da so po tristo let stari in še več, in da bodo živeli za vedno. Nekateri od teh imajo listine, ki se vidijo verodostojne.

V Benaresu je mož, ki je debel in gladek in mlad. Ima dolgo, belo brado, sicer se pa zdi, da ima komaj šestindvajset let. Na njem ni ne gube ne koščka izsušenega mesa. Tega moža v splošnem poznajo, da ima štiri in devetdeset let. Vsak dan pije tisto umazano vodo iz Gangesa, je pa samo enkrat na teden. Ta jogi je na glasu, da ima moč, da obuja mrtve. On sam pa to taj.

Pa vendar, ali je mojsterski hipnotik ali čarovnik ali kaj takega, ker jaz sam sem mu dal dva vrbca, nesporno in nedvomno mrtva kakor prekajena reberca, on pa ju je pred mojimi očmi oživel, da sta zopet skakala in čivkala. Kmalu potem sta odletela, dočim so njegovi učenci mrmrali in osupljivo odobraval njegov čin. Čeprav govori perfektno angleško, mi je pojasnilo odklonil in

dejal je samo lakonično: "Bila sta mrtva, zdaj sta zopet živa. Enkrat se bom naučil, da bom tako delal z ljudmi, a dozdaj nisem še našel, kako bi to šlo."

Indijci so po svojem sistemu ritmičnega dihanja mojstri v oživiljanju. Na stotine jih lahko žive pokopljejo v zemljo, puste več dni ali celo tednov pod zemljo, odkoder zopet vstanejo nepoškodovani. Edina nevarnost je ta, če bi jih prenapelo zbudilo.

Če v Indiji človek umrje, ga ne balzamirajo in ne preizkušajo, ali je res mrtev ali ne. Tam mrliče sežigajo na grmadah in zato se zgodi, da sežejo tudi kakšnega živje.

V Calcutti in na indijskem poganskem jugovzhodu položijo truplo vrh grmade. Čisto navaden dogodek je, da se mrlič v plapolajočih plamenih privzdigne ali celo vstane, in sicer zaradi vročine, ki ima vpliv na hrbtno in bočne mišice.

Večkrat sem jih videl, da so se vsedli in celo odprli svoja mrtva usta, kakor da hočejo govoriti. Nekoč sem v Calcutti videl mrliča, ki se je vsedel in potem skotalil z grmade kakor bi hotel pobegniti. Pri takih grmadah je zato vselej zraven varuh ali sorodnik, ki s palico zvrne truplo nazaj v plamen, ako se je od vročine vsedlo.

Sežiganje mrličev

Trika z vrvoju ni

Morda je ni čarovnije, o kateri bi se več govorilo, kakor o znanem indijskem triku z vrvoju. Mene samega so kar obsipavali z vprašanji o tem triku. Tega pa ni in nikoli ni bilo. Porodil se je samo v kakšni domišljiji in se razvijal v milijonih drugih domišljij.

Povest namreč pripoveduje, da vrže mojsterski jogi v zrak zvite vrve, ki se trdno in močno pokonci postavi. Pa pride deček in spleza po nji do vrha. Mož zahteva, da deček spleza nazaj, ker pa on tega noče, gre jogi za njim z golim nožem, da bi se maščeval. Približa se mu. V solncu se zasveti nož in deček izgine. Mož se nato spusti na zemljo in počasi, premišljeno obrise kri, ki kaplja z noža, potem pa zviže vrv in jo spravi. In dečka ni več nazaj.

To je razlaganje trika z vrvoju, ki pa ni dognan. Največji indijski list v Calcutti je namreč najel moža, ki je štirinajst let poizvedoval o resničnosti tega trika. Uspeh njegovega poizvedovanja je bil negativen.

Resničen je pa trik z drevesom mango, in malo čarovnjik je tako varljiv kakor ta. To sem dvakrat videl, a ji nisem mogel priti do dna. Prvikrat sem jo videl v Bombayju v takozvanih "Hudičevih hišah." To so prazne stanovanjske hiše, kjer pravijo, da strašijo črni duhovi.

Čarovnik, kakor ponavadi v razdrapanih cunjah (ti nikdar nimajo dostojne obleke), je prikorčal s kepo blata v svoji roki. "Zraslo bo drevo," je naznanil.

"Položi seme v to blato in hitro bo zraslo drevo, ako daš eno rupijo." Vrgel sem seme noter. Svojo kepo blata je položil na pesek. In res, brsti so pogonale, listi so se začeli razvijati, veje rasti in bilo je drevo. Neprenehoma je rastle in rastle. Resnični listi, resnične veje. Odrčal sem list in ga potipal. Potipal sem vejo. Ko pa je drevo zrastle približno do osem čevljev, je čarovnik udaril v roko in izginilo je za vedno.

Ob drugi priložnosti je v Agri dvanajstleten deček napravil čarovnijo z drevesom mango na kamenitih tleh hotela Cecil. Gledalcem je bilo dovoljeno, da so potipali liste in veje. Kar strmeli so, ko je drevo, kakor se je videlo, kar iz kamenitih tal rastle.

Domaćini se navadno smejejo, če omeniš trik z drevesom. Zanje je to nekaj čisto navadnega, tuju pa tega nočejo razložiti.

V Calcutti je iz Bengala pridermal velikan in čepel na cesti

blizu trgovine z avtomobili. Rekel je, da tehtja tristo funtov, na oči bi bil celo težji. Bil je obsežen kakor povodni konj. Njegov trik je bil, da si je izmed gledalcev izbral najmanjšo osebo, ponavadi ženo, in jo pozval: "Pridi in dvigni me. Lahko me, vse je odvisno od volje, kar poizkusi." Srmežljivo in bojzljivo so male žene poizkušale in velikanskega moža brez najmanjšega napora dvigale in ga v zraku držale.

Indija je čuden svet.

T. K.

Obleka in nakit pri primitivnih narodih

Nihče ne more reči, če si je že Eva v raju vtikala cvetlice v lase za kinč, če si jih je v kitle spletala, kot poje naša pesem, toda z gotovostjo se pa lahko trdi, da se je pri prvih ženskah zbudila želja do lepšanja in lepote. Toda napačno je, če bi dolžili Evo, kot mater lepote, ker najbrže je bil Adam tisti, ki si je dal na glavo venec, iz rož spleten, da se je Evi prikupil. Še danes je pri vseh primitivnih narodih navada, da nosijo moški najlepši in pozornost vzbujajoči kinč, medtem, ko se mora žena zadovoljiti le bolj s priprostim nakitom. Indijec se okraši z perjem. Črnc se za vojno in ples odene z najrazličnejšim nakitom, ki vzbuja grozo, pa tudi občudovanje obnem, Tibetanci pa nosijo težak, a dragocen nakit iz medenine. Nakit ženske pride pri teh narodih žele v drugi vrsti na dnevni red. V tem se kaže vpliv narave na narode. Tudi pri živalstvu je samo samec obdarjen z najlepšim perjem in najlepšo dlako. S tem nakitom se hoče samec dopasti samici, obenem pa hoče s tem vzbuditi pri tekmečkih respekt, ker kinč pomeni samozavest in pogum posestnika istega. Iz tega vzroka se divjaki tudi nališpajo za boj in se pobarvajo z najbolj kričnimi barvami, da tem bolj imponirajo sovražniku.

Vendar ženska tudi pri primitivnih narodih ne odide praznih rok, kadar gre za to, da se nakiti in olepša. Z nakitom se namreč hoče pokazati prave lastnosti in vrline. Prvotno je vzel človek lišp iz narave, iz svoje okolice: zobe divjih živali, školjke, posušeno sadje, cvetlice, male kamenčke, ki jih je našel v naravi. Danes je pa prodril vpliv civilizacije v pragozd, v divjo tundro in pustinje, narodi imajo za kinč razno drobnarijo, ki so jo zanesli tje razni prekupčevalci, lovci in raziskovalci. Največji kras pri teh primitivnih narodih so danes razni obročki, katere si natikajo na prste, na noge in roke, okrog vratu, v nos, ušesa itd. Imajo pa seve tudi še svoj poseben okus za nakit, ki pri belih ljudeh pač ne vzbuja nikakega občudovanja. Če bi videli, recimo, afriško lepoto, ki nosi v gornji in spodnji ustnici, ko krožnik veliko, okroglo, leseno poskevi, bi pač ne rekli, da ga s takim načrtom zamorka posebno paradira. Vendar je te vrste nakit pri nekaterih afriških plemenih največji in najbolj občudovani nakit. Čim večji so ti leseni pločniki v ustnicah, bolj se črna dama postavi. Razumljivo je, da črna krasotica ne more posebno spretno pregibati ustnic s temi kinči v ustnih, zato pa te ženske tudi dosti ne govore, kar je morda še edina priznana veljavnost takega nakita. Vendar se pa najde tudi pri Culukafrih ženski nakit, ki je jako prikupljiv, to so namreč razni nakiti, ki sestojijo iz raznih steklenih biserov, ki so nanizani na nitke in obsežni okrog vratu ali roke. Ženske Herero plemena pa imajo za najljubši nakit železne, težke obroče, ki si jih denejo okrog vratu, nog in rok in sicer v takem številu, da se vsled teže komaj premečejo. Na Novi Zelandiji nosijo ženske za edni kinč amulet iz zelenih kamenčkov, Polinezijke se pa rade ponašajo z obleko iz

goveje kože, na katere naslikajo s posebnim načinom čudovite podobe. S školjkami in drugo drobnarijo se smejo pa kinčati samo moški.

Indijanke v Južni Ameriki se kitijo samo z obeski iz posušenga sadja in školjk, raznim ptičjim perjem in živalskimi zobmi. Kadar se pa vrši narodni ples, se pa ženske primitivnih rodov najraje nakitijo z raznimi cvetjem, katerega si vpletjo v lase in denejo v velikih vencih okrog telesa.

Ženske Eskimov, ki žive v večnem ledu in snegu se morajo pa zadovoljiti ponajveč z obleko, katero si znajo posebno spretno napraviti iz raznih živalskih kož. Imajo poseben okus, da znajo vpletiti v obleko dlako raznih barv, da bi jo nobena tovarna tako spretno ne napravila. Na enak način si napravijo tudi pasove, kape in taške.

Težko je zapopasti okus naših divjih sester za nakit, vendar je človek mnogokrat začuden nad njih lepem okusu za lepoto, ki je popolnoma naravna, ker je ni pokvarila naša civilizacija.

SV. OČE BLAGOSLOVIL HRVATE

Hrvatski romarji so v sredo 24. maja popoldne od 4. do 5. obiskali baziliko sv. Petra. Preden so sprejeli papežev blagoslov, so se podali k spovedi. Ob 7:30 so bili vsi zbrani v dvorani in ko je prišel sv. oče, so mu bili predstavljeni po nunciju dr. Rodič, dr. Radičević, Furgonia, Magjerač, Slamič, Kapič, dr. Harapina, dr. Prešern, dr. Markulin in dr. Deželic. Vsi so klečali in sv. oče jim je zapovedal, naj se dvignejo, nakar so poljubili papežu prstan. Papež se je nato podal v beli obleki, ogrnjen v rdeč plašč, v veliko dvorano. Ko je stopil sv. oče v dvorano, so vsi romarji padli na kolena. Sv. oče je spremljal hrvatski metropolit dr. Bauer. Dr. Jedlowski je bil obleden v obleko bokeljske mornarice in sv. oče ga je vprašal od kje je, Jedlowski mu je odgovoril: "Iz mesta blažene Ozane in se zahvaljujem sv. očetu za beatifikacijo Ozane." Sv. oče ga je blagoslovil in rekel: "Sijajno!"

Ko je odšel sv. oče na svoj prestol, so bili na njegovi desni strani dr. Bauer, nuncij in šibeniški škof, a o. Mišič, dr. Njara, dr. Bonefačič in msgr. Bubanovič na drugi strani. Tedaj sta prišla k sv. očetu dr. Markulin in dr. Deželic, ki sta mu izročila spominsko knjigo. Sv. oče se je zahvalil za znak sinovske ljubezni ter rekel, da so mu znani vsi slavni dogodki, o katerih govori ta lepa knjiga. V tej knjigi je govora o večnih zvezah med Hrvatsko in sv. Stolico. Danes so Hrvati stopili v hišo svojega očeta ter mu dali priliko, da se približa vsem in vsakemu posamezniku. Časi so teški za ves svet in tudi Hrvatsko je obiskala huda kriza, zato so žrtve vseh onih, ki so me obiskali v Rimu tem večje. Sv. oče je govoril dalje o koristih, ki jo bodo imeli vsi oni, ki so ga obiskali. Pozna moč hrvatskega naroda in njegovo privrženost sv. stolici. Naj hrvatski narod vztraja na dobrem potu tudi v bodoče. Sv. oče je izrazil željo, da vsi hrvatski katoličani sodelujejo s katoliško akcijo. S to mislijo jim podeljuje sveti blagoslov, ki naj ga sprejmejo vsi, ki jih vi predstavljate. Blagoslovjam vaše družine, vaše hiše in vse one, ki jih vi ljubite. Blagoslovjam vaše prednike, ki so umrli v službi katoliške vere. Blagoslovjam vas Hrvate, vse Jugoslovane in vse narode, tudi one, ki niso tako dobri, kakor ste vi. Blagoslovjam vse odrastle, male, zdrave in bolne. — Govor sv. očeta je napravil na vse prisotne globok utis.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

Kavcer Medko:

SRECA

"Geri bo sneg, dobro mi bo služila."

Za gozdom se je zagnala dolina v amelem loku v višino. Potnik si je obrisal vlažne oči, obrvi in lice in je pogumno krenil navzgor.

Skozi svečani jutranji mir je zaslišal potihno šumenje. Blizal se je gorskemu potoku, ki se ob njem vzpenja pot gori do slapa.

"Do slapa ne bo prehudo; od tam dalje bo pač slabše, v snegu pa itak ne bo poti. Treba se bo pač nekoliko potruditi — pot do sreče ni nikoli lahka."

Naprej nagnjen, kakor bi nesel težko butaro, opirajoč se ob gorjačo, se je vzpenjal višje in višje. A navzlic dobri volji in vsemu pogumu je šlo le počasi, zakaj pot je bila strma. In polzka je bila, kakor da je z mastjo namazana.

Nenadoma se odprli oči širše, ozrl se v višave.

"Glej, solnce!"

Srčno se ga je razveselil. V hipu mu je postalo v srcu toplo in lahko, kakor bi mu bil priljavil s solnčnimi žarki naproti prijazen pozdrav: "Dobro došel!"

Za hip je postal, od samega veselega presenečenja. Pa je spet stopal dalje, dvigal se višje in višje.

A že mu je bil korak počasen, težak in utrujen. Do vrha pa, ki ga zdaj jasno vidi, glej, je še tako daleč. . . . Zdaj zdaj se mu je odkrušil pod nogo kamen.

Slišal je za seboj, kako se kotali v globočino, kako odkakuje, visoko in naglo kakor preganjan zajec, kako s topotom buta ob trda tla, naposed na strmoglavu v globel, iz katere zabobni votlo in zateglo; ali trči z rezkim vzvikom ob mrzlo skalo in obleži tam — daleč naokoli se razlije ostri jak tega umirajočega vzrika, ki se pa kmalu pogrezne v molčeči tišini, katero moti edino zamolklo grgrajoče šumenje potoka v prepadu.

Da bi si malo odpočil, se je ustavil ob veliki, razdrapani skali. Naslonil se je na mrzli kamen in se s palico še krepko podprl. Napol radoveden, napol zamišljen se je zagledal v globočino pod seboj.

Glej, širno belo morje leži tam dol. Leni in nepregibno, kakor zamrzlo in umrlo, počiva v širni kotanji med gorami.

Nenadoma se oglasi iz tega mlečnatega morja daljno, svečano in počasno zvonjenje. Odmeva od skale do skale, kakor bi zvonil zvon za vsako skalo, kakor bi se ti glasovi vabili in klicali.

"Pozna sv. maša se je začela."

In utrujeni popotnik in romar v nepoznano svetišče sreče, stoječ samotni sredi neskončnega stvarstva, sredi divjega veličastva gorske prirode, se odkrije z nalahko drhtečo roko, se pokriža in si obriše potne lase, goste, a že precej osivele.

"Treba bo spat iti! Pot je še daljna in težavna!"

Že je prišel na sneg. Zmrzel je bil in gladek. Skrtal mu je pod čevlji in škripal, kakor ko se lačni zobje z vso ostoprostjo zagrizavajo v trdo skorjo kruha. Krepko je moral zasajati palico v sneg, previdno je bilo treba postavljati nogo. Prišel je do mest, ob katerih si je rekel s tajno grozo: "Če mi tukaj spodrsne za pedenj, se prekucnem v globočino." Postal je za hip pred takimi mesti, obojavljaje se. Nagloma, s tim hrepenenjem v oči se je ozrl navzdol, proti domači vasi: "Ali se naj vrnem?" A se je brzo premagal, dajal si novega poguma: "Tako daleč sem že, pa pojdem vendar do vrha. Za otroke, da ne bodo stradali, če najdem srečo."

Glasno je sopol, ko se je zagnal mimo zevajoče globeli in se pognal s silo naprej. Prsi so se mu dvigale naglo in visoko,

ves poten je bil, tako težavna in utrudljiva je bila hoja po snegu.

Proti slemenu je bil napor še hušji, nevarnosti še večje in češče. Pretehtati je moral vsak korak, natanko preizkusiti vsako plast snega, bo li držala ali ne. Če se odkruši, zdrkne z njo vred v zevajočo globel.

Poldne je zazvonilo v globočini ogromnega nemega morja, ki je lezel proti vrhuncu . . . "Angel Gospodov . . ."

Postal je, se odkril, molil. Stal je nagnjen naprej, sklonjen globoko k posevni snežni odeji . . . "Jezus, Marija in Jožef, stojte nam na strani zdaj in ob naši smrtni uri. Amen."

Še nekaj napornih, nevarnih korakov — in hropeč se je povzpeli pod pečino na skrajnem gorskem vršiču.

"Hvala večnemu Bogu!"

Pot mu je lil po licih v debelih sragah, roke so se mu tresle, tresle so se mu noge, nevarno mu že omahovale.

S palico in z rokami je odgrebel nekoliko snega s pečine, da se je prikazala temno-rdečkasta lisa.

Sedel je nanjo, zgrudil se nanjo.

"Hvala večnemu Bogu! Daleč ne bi več mogel."

Iz globočine srca se mu je izvalil vzdih hvalečnosti in olajšave. Da je le gori! Ta hip je pozabil celo na srečo, ki jo je prišel iskat. Le da si odpočije, so mu želele vse misli, mu je hrepenelo vse napeto, izmučeno telo.

Naslonil se je z vročim hrbtom ob mrzlo skalo, zastrmel je na pot, ki jo je prehodil, zastrmel doli v globočino. Polagoma, utrujene ptice, so mu plule misli v rojstno vas. Frfotalo so skozi prazno neskončnost med vrhom gore in med selom v globočini in so govorile in vpraševale:

"Dolgo pot sem prehodil in težavno. Daleč je dom, daleč žena in otroci . . . Kaj pa delajo? Ali me čakajo in so v skrbeh?"

Cez čas je začutil pekočo žejo. Odlučil je kepo snega in jo potisnil v razgreta, izsušena usta. Zaskalelo, zatrgalo ga je v zobeh. A vendar sta mu dela hlad in požirek vode dobro. Zdaj se je oglašil tudi glad. Nato je vzela iz žepa ostalo skorjo kruha. Grizel in zvečil jo je polagoma, kakor utrujen, zaspans otrok.

Nenadoma se je vmes domislil: "Glej, pred svetim obhajilom bi bil davi skoraj jedel. Kaj takega pa se mi še ni pripetilo. Kam sem le mislil? Hvala Bogu, da sem se še o pravem času spomnil."

Nasmehnil se je, utrujeno, a vendar srečno.

Čutil se je zelo upehanega. In tako čudno mu je bilo: zdaj vroče, hip nato mraz. V nekaki omotici, težki srčni tesnobi se je oziral naokoli in gori na nebo. Glej, kako žene tam od daljnega severa nebeški pastir svoje ovce in jagnjeta na pašo na zelenomodro polje. Polagoma se pasejo po širni dobri, višje gredo in višje, več in več jih je, čim dalje se pomikajo. Solnce, njih lepi pastir, še komaj kuka izmed njih doli na svet.

Povžil je kruh, raztopil v ustih še kepo snega, vodo nekoliko segrel v ustih in jo popil.

A po tem navideznem okrepljenosti se ga je lotila še hušja utrujenost in zaspansost. Oči so mu postajale dremotne, veke težke kakor svinec. Le napol, nejasno in zabrisano so mu še videli nebeško planino, ovce in pastirja. Še enkrat, s trudnim a vendar hrepenčim pogledom, se je ozrl doli proti domu:

"Malo potrpite, moji dragi, kmalu pridem. Zaradi vas sem šel na goro, da najdem srečo in vam ne bo treba več stradati, komaj komaj zaječal."

Malo počakajte . . . saj pridem . . ."

Glava se mu je povesila na prsi; sredi misli je zadremal. Ni ga še dolgo zibal spanec v mehki svoji zibelki, kar zagleda v sanjah čudno prikazen: velik črn pič plahta z velikanskimi perutmi skozi mirno, speče ozračje, bliže in bliže. Kakor zaplavata riba, kadar zagleda v daljavi plen, nemirno in hlastno ter s povešenimi plavutmi bliskovito švigne skozi prozorne valove, tako jadrno in brzo plava prikazen proti gori. Glej, že jo razločuje jasneje; ni ne ptica, ne riba, ogromen velikan stopa po površju megla, ki so se dvignile in segajo skoraj do vrha gore. Dolg, ogromen plašč, sliččen velikanskemu črnemu oblaku, valovi in plaheta okoli velikana.

Ni se še prav zavedel krojača od prvega začudenja, kako da stopa tak velikan tako lahko po prožnih meglah, že stoji prikazen pred njim. Krojaču zastane srce, ko zastrmi v suhi, mrščni, v svoji ostroti in strogostrni naravnost strašni obraz prišlečev.

"Kaj iščeš tukaj gori?"

Bobneč grom je glas neznanca.

"Srečo — je jecjal krojač. — "V hudo ubožstvo sem zabredel, stradam z otroki in z ženo."

"Stradaš? In to te je gnalo iskat srečo?"

Tujec je umolknil, s presunljivim pogledom je motril krojača, ki je povsem zlezal v dve gube, od strahu in utrujenosti. — "Dobro, dam ti jo. Tukaj — jej! In nikoli več ne boš stradal."

S košeno roko, ki se mu je tresla, kakor da drži in dviga velikansko težo, je potegnil iz valovitega plašča malo posodič, lesketajočo se kakor zgodnja danica, kadar je na zemlji in vsenaokoli po nebu še temna noč. Kakor bi se mu silno mudilo, jo je naglo odprl in ponudil krojaču majhen kruh.

"Ali ni to sv. hostija?" se je zdrznil krojač. "Je li to kazenski, ker bi bil zjutraj pred sv. obhajilom skoraj jedel? Ne, te ne zavijem danes za nobeno ceno, ko pa nisem več tešč."

"Ne zavijješ?" Napol bridko, napol srdito in sovražno se je nasmehnil mrščni tujec. "A če ti pravim, da potem ne boš stradal nikoli več."

"Rajši stradam do smrti nego tak greh! . . . In kaj tudi, če jaz ne bi več stradal, a žena in otroci bi! Ne, moj Bog in moj Jezus, obvaruj me takšne izkušnje."

Kakor bi kolebnil velikanski, na smrt zadet orel iz nebesne višine v globočino, tako jadrno, s takim šumom se je pogreznila ob tej molitvi prikazen v meglovine in v prepade.

"Kdo je bil?" se je začuden vprašal krojač v sanjah, ves plah in ves nemiren. Odgovora ni bilo od nikoder.

Dremal je dalje. A v glavi mu je kovalo in šumelo, kakor da gorski potok ne bobni več spodaj v globeli, ampak buči skozi njegovo glavo. In vsaka misel je, kakor da padajo visoki, boleči slapi skozi glavo doli v srce.

Hotel se je prijati za vroče čelo; a roka mu je omahnila, padla mu brez moči na koleno.

Nenadoma se mu je zazdelo, da je potegnil od severne strani rezek veter. Sunkoma, s silo je privzdignil v sanjah nekoliko glavo, jo okrenil na oho stran, da pogleda, kaj se godi tam. Zakaj srce čuti, da to ni navaden krivec. In glej, res, čez neskončno prazno plan plava spet ista prikazen. Kakor preprostrane, čudovito gibčne peruti plahetajo konci plašča in prhutajo nad belimi megljenimi valovi, ki se dvigajo in pogrezajo pod koraki prihajajočega, kakor bi jih zibal silen piš.

Krojač se je prestrašil, da je malo počakajte . . . saj pridem . . ."

"Ali prihajaš še enkrat? A kaj hočeš od mene?"

"Srečo ti prinašam."

Obraz neznančev se je akremžil, kakor bi se hotel prijazen nasmehljati. Tudi govoril je sladkeje nego prvi pot; a navzlic temu je bil njegov glas, kakor bi bobnel plazoviti čez pečine v vratolomne globočine.

"Kakšno?"

"Čuj in poglej: takšno." (Dalje prihodnjit)

Kako se godi našim izseljencem v Franciji

Lani na izseljeniško nedeljo se je zopet počivilo zanimanje za izseljence, ki se je o njih mnogo govorilo in pisalo zasebno in v javnosti. Skrb in briga zanje se ne sme početi. Temu naj služijo tudi ti članki, ki jih je spisal slovenski duhovnik, ki se je mudil več let med slovenskimi in hrvatskimi izseljenci v Franciji, ki se je posvetil izključno le njim, je imel tako lepo priliko uživati se docela v izseljeniško življenje ter spoznati do dna njihove razmere, skrbi, težnje, želje in hrepenenja, njihove vrline in slabosti. Gotovo bodo brali članka z zanimanjem mnogi čitatelji lista, zlasti oni, ki imajo v tujini sirove, brate, sestre, druge sorodnike, prijatelje in znance. Pripomnjeno bodi, da ima pisec pred očmi le one izseljence vzhodni Franciji, ob nemški meji, kjer ne žive v popolnoma enakih prilikah kakor oni izseljenci po drugih francoskih pokrajinah, še manj pa po raznih evropskih ali celo prekomorskih državah.

Kdor pozna natančneje izseljeniško življenje, se mu mora smiliti izseljenci v dno duše in mora z njimi iskreno sočustvovati. Ljudje so izkoreninjeni iz rodne zemlje in presajeni na tuja tla, ki so v marsičem drugačna kakor domača. Res se tuhtam izseljenci v pismih, ki jih pošiljajo svojem, pohvalijo ter povabijo še druge za seboj v tujino, toliko pripovedujejo, kako dobro se jim godi, kako dobro zaslužijo in devajo prihranke na stran, ki se bodo pozneje z njimi povrnili v domovino in si tu omislili svoje domovanje, kjer bodo preživeli svoja stara leta.

V posameznih, smel bi trdit, izrednih slučajih je vse to tudi resnično, vsaj deloma. Je pa tudi res, da se izseljenci radi pohvalijo, ker ne marajo težiti svojcem srca s tem, da bi jim nalili v kozarec čistega vina, kakor pravimo, ali pa, ker nočejo pripoznati, da so napak ravnali, ko so se podali zdoma, kar so jim domači in znanci odločno odsvetovali in branili. Na splošno je pa izseljenjski kruh grenek, zelo grenek, in Bog varuj vse čitatelje teh vrst, da bi jim ne bilo nikdar treba kupovati kruha z denarjem, ki bi si ga zaslužili z delom v tujini!

Izseljenci so in tudi vedno ostanejo tujci, pa četudi se mude morda v tujini dolga leta, znabiti celo svoje življenje. Za tujce jih imajo domačini. To čutijo bridko prav pogosto izseljenci na lastni koži. Količkrat se pritožujejo delavci, ki so zaposleni pri delu hkrati z domačini, kako jim ti radi predbacivajo, da niso domačini, ampak tujci. :Le zakaj ste prišli sem," pravijo. "Kaj je vaša domovina tako beraška, da vas niti preživeti ne more? Kdo vas je klical sem? Doma bi bili ostali, pa bi bilo nam dosti boljše, kakor nam je sedaj! V primeri z našim napornim delom smo vsi slabo plačani. Pa bi mi domačini zaslužili mnogo boljše, ako bi vas ne bilo tu. Ako zahtevamo boljše plače, dobimo kratek odgovor: če vam ni prav, pustite delo. Imamo zadosti inozemskih delavcev na razpolago, ki radi delajo in za plačo, kakor jo imate vi, pa tudi

še za nižjo. Treba nam je le poslati na gotove naslove v inozemstvo dopisnico, pa imamo tu v par dneh cel vlak delavcev iz Poljske ali kake druge države!"

Tuji delavci da so krivi hude druginje, ki tlačijo zlasti industrijske kraje. To je seveda tudi deloma resnično, kajti znano je, da so živila draga povsod, kjer biva mnogo ljudstva skupaj, dočim žive redkeje naseljeni kmetski prebivalci mnogo ceneje. In še ta očitek se je vedno ponavljal v tamošnji globoko verni francoski pokrajini, da tujci nimajo nobene vere, da so strašno pokvarjeni in da okužajo z nevero in pokvarjenostjo tudi domačine, ki preje vsega tega še poznali niso. S takimi očitki pa obkladajo vse tujce brez razločka, pa naj bodo že te ali one vere, te ali one narodnosti, več ali manj poštenj. Žal je treba v tem oziru dati domačinom deloma prav. Ravno tujci so zasejali med nepokvarjeno domače ljudstvo mnogo ljulke verske mlačnosti in pokvarjenosti.

Za tujce se imajo izseljenci tudi sami. Že pri besedi domovina postane mnogim kar mehki pri srcu in solze jim stopijo v oči. Tam šele živo čutijo, kaj je dom, kaj domovina! Zlasti v sedanji gospodarski stiski, ko jih marsikje postrani gledajo in jim kažejo pot proti domu, čutijo, da so odveč, da bi se jih tujina rada iznebila. Premnogi bi šli radi domov, rajše danes nego jutri, ko bi jim le bilo doma preskrbljeno delo, ali če bi imeli vsaj kak dom, kamor bi se lahko zatekli. Vedno se zavedajo, da tam niso doma, da imajo pravi in stalni dom drugje, v domovini, koje sinovi in hčere še vedno ostanejo. V tujini bivajo le začasno in so se podali le v veliki lahkomišljenosti, premamljeni od lažljivih bratov, ki so jim slikali tujino v njih pošljejo brez prizanašanja tako živih in krasnih barvah, nazaj v domovino. "D."

Kako se godi našim izseljencem v Franciji

Lani na izseljeniško nedeljo se je zopet počivilo zanimanje za izseljence, ki se je o njih mnogo govorilo in pisalo zasebno in v javnosti. Skrb in briga zanje se ne sme početi. Temu naj služijo tudi ti članki, ki jih je spisal slovenski duhovnik, ki se je mudil več let med slovenskimi in hrvatskimi izseljenci v Franciji, ki se je posvetil izključno le njim, je imel tako lepo priliko uživati se docela v izseljeniško življenje ter spoznati do dna njihove razmere, skrbi, težnje, želje in hrepenenja, njihove vrline in slabosti. Gotovo bodo brali članka z zanimanjem mnogi čitatelji lista, zlasti oni, ki imajo v tujini sirove, brate, sestre, druge sorodnike, prijatelje in znance. Pripomnjeno bodi, da ima pisec pred očmi le one izseljence vzhodni Franciji, ob nemški meji, kjer ne žive v popolnoma enakih prilikah kakor oni izseljenci po drugih francoskih pokrajinah, še manj pa po raznih evropskih ali celo prekomorskih državah.

Kdor pozna natančneje izseljeniško življenje, se mu mora smiliti izseljenci v dno duše in mora z njimi iskreno sočustvovati. Ljudje so izkoreninjeni iz rodne zemlje in presajeni na tuja tla, ki so v marsičem drugačna kakor domača. Res se tuhtam izseljenci v pismih, ki jih pošiljajo svojem, pohvalijo ter povabijo še druge za seboj v tujino, toliko pripovedujejo, kako dobro se jim godi, kako dobro zaslužijo in devajo prihranke na stran, ki se bodo pozneje z njimi povrnili v domovino in si tu omislili svoje domovanje, kjer bodo preživeli svoja stara leta.

V posameznih, smel bi trdit, izrednih slučajih je vse to tudi resnično, vsaj deloma. Je pa tudi res, da se izseljenci radi pohvalijo, ker ne marajo težiti svojcem srca s tem, da bi jim nalili v kozarec čistega vina, kakor pravimo, ali pa, ker nočejo pripoznati, da so napak ravnali, ko so se podali zdoma, kar so jim domači in znanci odločno odsvetovali in branili. Na splošno je pa izseljenjski kruh grenek, zelo grenek, in Bog varuj vse čitatelje teh vrst, da bi jim ne bilo nikdar treba kupovati kruha z denarjem, ki bi si ga zaslužili z delom v tujini!

Izseljenci so in tudi vedno ostanejo tujci, pa četudi se mude morda v tujini dolga leta, znabiti celo svoje življenje. Za tujce jih imajo domačini. To čutijo bridko prav pogosto izseljenci na lastni koži. Količkrat se pritožujejo delavci, ki so zaposleni pri delu hkrati z domačini, kako jim ti radi predbacivajo, da niso domačini, ampak tujci. :Le zakaj ste prišli sem," pravijo. "Kaj je vaša domovina tako beraška, da vas niti preživeti ne more? Kdo vas je klical sem? Doma bi bili ostali, pa bi bilo nam dosti boljše, kakor nam je sedaj! V primeri z našim napornim delom smo vsi slabo plačani. Pa bi mi domačini zaslužili mnogo boljše, ako bi vas ne bilo tu. Ako zahtevamo boljše plače, dobimo kratek odgovor: če vam ni prav, pustite delo. Imamo zadosti inozemskih delavcev na razpolago, ki radi delajo in za plačo, kakor jo imate vi, pa tudi

še za nižjo. Treba nam je le poslati na gotove naslove v inozemstvo dopisnico, pa imamo tu v par dneh cel vlak delavcev iz Poljske ali kake druge države!"

Tuji delavci da so krivi hude druginje, ki tlačijo zlasti industrijske kraje. To je seveda tudi deloma resnično, kajti znano je, da so živila draga povsod, kjer biva mnogo ljudstva skupaj, dočim žive redkeje naseljeni kmetski prebivalci mnogo ceneje. In še ta očitek se je vedno ponavljal v tamošnji globoko verni francoski pokrajini, da tujci nimajo nobene vere, da so strašno pokvarjeni in da okužajo z nevero in pokvarjenostjo tudi domačine, ki preje vsega tega še poznali niso. S takimi očitki pa obkladajo vse tujce brez razločka, pa naj bodo že te ali one vere, te ali one narodnosti, več ali manj poštenj. Žal je treba v tem oziru dati domačinom deloma prav. Ravno tujci so zasejali med nepokvarjeno domače ljudstvo mnogo ljulke verske mlačnosti in pokvarjenosti.

Za tujce se imajo izseljenci tudi sami. Že pri besedi domovina postane mnogim kar mehki pri srcu in solze jim stopijo v oči. Tam šele živo čutijo, kaj je dom, kaj domovina! Zlasti v sedanji gospodarski stiski, ko jih marsikje postrani gledajo in jim kažejo pot proti domu, čutijo, da so odveč, da bi se jih tujina rada iznebila. Premnogi bi šli radi domov, rajše danes nego jutri, ko bi jim le bilo doma preskrbljeno delo, ali če bi imeli vsaj kak dom, kamor bi se lahko zatekli. Vedno se zavedajo, da tam niso doma, da imajo pravi in stalni dom drugje, v domovini, koje sinovi in hčere še vedno ostanejo. V tujini bivajo le začasno in so se podali le v veliki lahkomišljenosti, premamljeni od lažljivih bratov, ki so jim slikali tujino v njih pošljejo brez prizanašanja tako živih in krasnih barvah, nazaj v domovino. "D."

Naznanilo vlagateljem slovenske North American Trust banke

Prijazno se opozarja vse vlagatelje slovenske banke The North American Trust Co., da bo slovenska banka ponovno odprla vrata in bo začela poslovati v najbližji bodočnosti.

Vodstvo banke obenem prosi vse vložnike za nekoliko potrpežljivosti. Zlasti pa apeliramo na vse vložnike, da naj v bodočih dnevih ne nadlegujejo službenecv z zahtevami za izplačila, kajti treba je pripraviti ogromno delo, da bo stvar tako urejena, da bo lahko določilo dan, ko se začne z izplačili.

Prosi se vse vlagatelje, da so potrpežljivi za nekaj tednov in pazijo na časopisje, ki bo točno informirano glede začetka izplačil.

Zahvaljujemo se našim vložnikom za njih naklonjenost in ostajamo z odličnim spoštovanjem

THE NORTH AMERICAN TRUST CO.
Cleveland, Ohio

ker so menili, da se tam cedi mleko in med.

Tako niestrpno in zagotovo čakajo mnogi povratka domov, da si nočejo nabaviti niti najpotrebnejšega pohištva, češ, da ga itak ne bodo dolgo rabili in bi si nakopali le škodo, ako bi ga nakupili, ker bi ga morali prodati pri odhodu za vsako ceno. Le bolj redki so izseljenci, ki nameravajo ostati v tujini za vedno, ki jim je ta postala nova domovina, in si zato omislijo več pohištva ali si celo laskajo, da si bodo prihranili kake denarje in si postavili sčasoma lasten dom.

Tudi v drugih ozirih je delavski izseljenjski kruh grenek in je tujina le mačeha. Bival sem med delavci, ki so izključno le rudarji, delavci v premo-govniku. Kako pogosto so tožili, kako naporno je delo, kako jih izmuči in jim črpa življenske moči in sile, tem bolj, ker jih pazniki k delu pogosto tako priganjajo in brez razloga mučijo. "Tako zbit in truden pridem z dela," je pravil rudar, "da se mi doma niti jesti ne lju-bi; samo čakam, da se brž vle-žem k počitku." Zato so rudarji podvrženi raznim boleznim in se navadno zelo zgodaj postarajo. Tujina jih ubije in jim iz-črpa najboljšo življenske moči.

Tujec je in ostane tujec. Po določilih delavske pogodbe, ki jo sklenejo tuji delavci s premogokopno družbo, so sicer tuji delavci z ozirom na ravnanje z njimi, plače in delo popolnoma enakopravni z domačimi delavci. Vendar je pa dejanski položaj drugačen. Vse lepše postopajo pri delu z domačini in jim odkažejo delo, ki ni le lažje in lepše, ampak tudi bolj plačano. Morebitne prestopke jim hitre-je spregledajo. Ako dela zmanj-tja le v veliki lahkomišljenosti, premamljeni od lažljivih bratov, ki so jim slikali tujino v njih pošljejo brez prizanašanja tako živih in krasnih barvah, nazaj v domovino. "D."

ker so menili, da se tam cedi mleko in med.

Tako niestrpno in zagotovo čakajo mnogi povratka domov, da si nočejo nabaviti niti najpotrebnejšega pohištva, češ, da ga itak ne bodo dolgo rabili in bi si nakopali le škodo, ako bi ga nakupili, ker bi ga morali prodati pri odhodu za vsako ceno. Le bolj redki so izseljenci, ki nameravajo ostati v tujini za vedno, ki jim je ta postala nova domovina, in si zato omislijo več pohištva ali si celo laskajo, da si bodo prihranili kake denarje in si postavili sčasoma lasten dom.

Tudi v drugih ozirih je delavski izseljenjski kruh grenek in je tujina le mačeha. Bival sem med delavci, ki so izključno le rudarji, delavci v premo-govniku. Kako pogosto so tožili, kako naporno je delo, kako jih izmuči in jim črpa življenske moči in sile, tem bolj, ker jih pazniki k delu pogosto tako priganjajo in brez razloga mučijo. "Tako zbit in truden pridem z dela," je pravil rudar, "da se mi doma niti jesti ne lju-bi; samo čakam, da se brž vle-žem k počitku." Zato so rudarji podvrženi raznim boleznim in se navadno zelo zgodaj postarajo. Tujina jih ubije in jim iz-črpa najboljšo življenske moči.

Tujec je in ostane tujec. Po določilih delavske pogodbe, ki jo sklenejo tuji delavci s premogokopno družbo, so sicer tuji delavci z ozirom na ravnanje z njimi, plače in delo popolnoma enakopravni z domačimi delavci. Vendar je pa dejanski položaj drugačen. Vse lepše postopajo pri delu z domačini in jim odkažejo delo, ki ni le lažje in lepše, ampak tudi bolj plačano. Morebitne prestopke jim hitre-je spregledajo. Ako dela zmanj-tja le v veliki lahkomišljenosti, premamljeni od lažljivih bratov, ki so jim slikali tujino v njih pošljejo brez prizanašanja tako živih in krasnih barvah, nazaj v domovino. "D."

Tudi v drugih ozirih je delavski izseljenjski kruh grenek in je tujina le mačeha. Bival sem med delavci, ki so izključno le rudarji, delavci v premo-govniku. Kako pogosto so tožili, kako naporno je delo, kako jih izmuči in jim črpa življenske moči in sile, tem bolj, ker jih pazniki k delu pogosto tako priganjajo in brez razloga mučijo. "Tako zbit in truden pridem z dela," je pravil rudar, "da se mi doma niti jesti ne lju-bi; samo čakam, da se brž vle-žem k počitku." Zato so rudarji podvrženi raznim boleznim in se navadno zelo zgodaj postarajo. Tujina jih ubije in jim iz-črpa najboljšo življenske moči.

Tujec je in ostane tujec. Po določilih delavske pogodbe, ki jo sklenejo tuji delavci s premogokopno družbo, so sicer tuji delavci z ozirom na ravnanje z njimi, plače in delo popolnoma enakopravni z domačimi delavci. Vendar je pa dejanski položaj drugačen. Vse lepše postopajo pri delu z domačini in jim odkažejo delo, ki ni le lažje in lepše, ampak tudi bolj plačano. Morebitne prestopke jim hitre-je spregledajo. Ako dela zmanj-tja le v veliki lahkomišljenosti, premamljeni od lažljivih bratov, ki so jim slikali tujino v njih pošljejo brez prizanašanja tako živih in krasnih barvah, nazaj v domovino. "D."

Tudi v drugih ozirih je delavski izseljenjski kruh grenek in je tujina le mačeha. Bival sem med delavci, ki so izključno le rudarji, delavci v premo-govniku. Kako pogosto so tožili, kako naporno je delo, kako jih izmuči in jim črpa življenske moči in sile, tem bolj, ker jih pazniki k delu pogosto tako priganjajo in brez razloga mučijo. "Tako zbit in truden pridem z dela," je pravil rudar, "da se mi doma niti jesti ne lju-bi; samo čakam, da se brž vle-žem k počitku." Zato so rudarji podvrženi raznim boleznim in se navadno zelo zgodaj postarajo. Tujina jih ubije in jim iz-črpa najboljšo življenske moči.

Tujec je in ostane tujec. Po določilih delavske pogodbe, ki jo sklenejo tuji delavci s premogokopno družbo, so sicer tuji delavci z ozirom na ravnanje z njimi, plače in delo popolnoma enakopravni z domačimi delavci. Vendar je pa dejanski položaj drugačen. Vse lepše postopajo pri delu z domačini in jim odkažejo delo, ki ni le lažje in lepše, ampak tudi bolj plačano. Morebitne prestopke jim hitre-je spregledajo. Ako dela zmanj-tja le v veliki lahkomišljenosti, premamljeni od lažljivih bratov, ki so jim slikali tujino v njih pošljejo brez prizanašanja tako živih in krasnih barvah, nazaj v domovino. "D."

Tudi v drugih ozirih je delavski izseljenjski kruh grenek in je tujina le mačeha. Bival sem med delavci, ki so izključno le rudarji, delavci v premo-govniku. Kako pogosto so tožili, kako naporno je delo, kako jih

Kay

OUR PAGE

6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Jay

Catholic School Protest Against Principle— Monopoly in Education

"The Catholic school, if nothing else, is a direct protest against the principle of state monopoly in education," the Rev. Dr. George Johnson, director of the Department of Education of the Catholic University of America in Washington, D. C., at the Baccalaureate Mass celebrated in the Crypt of the National Shrine of the Immaculate Conception on the campus. More than three thousand relatives and friends of the members of the class of 1933 attended the Mass celebrated by the Rev. Dr. Frank P. Cassidy, dean of men.

In his Baccalaureate address, Dr. Johnson stated the benefits of Catholic college education and suggested standards upon which a university might be rated. "A school," he said, "is as good as its graduates. Its best claim for respect is the respectability of its alumni. . . . Not even a scholarly faculty, its prestige great in the learned world, gives the school the right to call itself great, for education is a matter of taking even more than giving, and brilliant exposition may fall far short of true teaching, because whatever of awe and admiration it evokes, it may fail to stimulate real learning.

"Only in the degree that it educates is a school praiseworthy. Only to the extent that it utilizes its resources to make fundamental, noble and permanent differences in the minds and hearts of its students, does it achieve the purpose of its existence. The final test is the manner of thinking, and feeling and doing, the quality of resolve and the firmness of courage, of those who having long since sallied forth from classroom and laboratory, still behold the vision that gave joy to their youth, still feel inside their hearts the stirrings aroused by the call to arms that was their education."

Remarking upon the status of religion in the American college system, Dr. Johnson declared, "To my mind, the one particular trait that should distinguish a graduate of the Catholic University of America is love of Church. . . . Loyalty to Christ in the Church is particularly precious in the sight of God because it implies humility and sacrifice. It is easy enough to escape into the reaches of sentimentality and there fashion for oneself a Christ made unto the measure of our own temperament and emotions. It is much more difficult to accept Christ as He is in the Church. His divine beauty masked by the human ugliness of those with whom He has identified Himself, His power being made perfect with exasperating tardiness in the infirmity of His members. Blessed are they who are not scandalized in Me," He said, and from the very beginning of His mission here on earth. He has been somewhat of a scandal to the intolerance and impetuosity of youth. Youth wants things done and wants them done in a dramatic manner. Youth is impatient for success and looks askance at failure. Youth is pragmatic and is ever tempted to judge by immediate results."

Returning to the Catholic school, Dr. Johnson asserted, "It is the nursery of sound

A REAL MAN

A real man never talks about what the world owes him, the happiness he deserves and the chances he ought to have, and all that. All he claims is the right to live and be a man.

A real man is just as honest alone in the dark in his own room as he is in public.

A real man does not want pulls, tips and favors. He wants work and honest wages.

A real man is loyal to his friends and guards their reputations as his own.

A real man is dependable. His simple word is as good as his Bible oath.

A real man does a little more than he promises.

A real man does not want something for nothing, so the get-rich-quick people cannot use him.

A real man always has excuse for others, never for himself. He is patient and charitable to them; to himself he is strict.

A real man is glad to live and not afraid to die.

A real man never hunts danger and never dodges it when he ought to meet it.

A real man is—Well, he is a real man, the finest, best, noblest, most refreshing thing to find on all the green earth, unless it be a real woman.

—The Ace.

THE AMERICAN'S CREED

I believe in the United States of America as a government of the people, for the people, by the people; whose just powers are derived from the consent of the governed; a democracy in a republic; a sovereign nation of many sovereign states; a perfect Union, one and inseparable; established upon those principles of freedom, equality, justice and humanity for which American patriots sacrificed their lives and fortunes.

I therefore believe it is my duty to my country to love it; to support its constitution; to obey its laws; to respect its flag; and to defend it against all enemies.

—William Tyler Page.

thinking and holy ideals; it is the training ground for athletes of Christ who will go forth in every walk of life and every circumstance of life, will strive to restore all things in Christ, and by word and action labor to rescue human society from the quagmire into which superficial education, shoddy thinking, selfish opportunities and forgetfulness of God have forced it."

Dr. Johnson concluded, "Unto the work of Christ this university sends her graduates forth. Humbly she will follow their careers, eagerly awaiting the coming of the fruit whose seed she labored to implant. If her graduates give evidence of scholarship as the years roll on, the university will be justly proud. If they achieve distinction in whatever walks of life, hers will be a reflected glory. If they attain to positions of leadership in the nation, her satisfaction will be unshamed. But in one respect, they dare not fail her, lest she be made to feel recreant to her purpose and false to her mission. They dare not fail in loving loyalty to the Church. Love of the Church—this quality in her graduates is the final guarantee of the future of the Catholic University of America."

COOKING SCHOOL

By Frances Jancer

OREHOVA POTICA

The following is a recipe for that ever famous "orehova potica" that is very simple to make.

2 cakes compressed yeast
1 cup lukewarm water
8 cups flour
3 eggs beaten well
2 cups milk
2 cups sugar
½ pound butter
1 tablespoon salt

Dissolve two cakes of yeast in one cup lukewarm water. When yeast begins to float on water mix in one cupful of flour and allow to raise for one hour. Beat eggs well and add to yeast sponge. Also add butter, sugar, salt and scalded milk. Mix all this together into a soft dough and allow to raise for another hour.

FILLING

1 pound shelled English walnuts
1 cup hot honey
1 cup milk
2 egg whites
1 teaspoon vanilla

Mix ground English walnuts with one cup hot honey, one cup milk and fold in two stiffly beaten egg whites. Add vanilla.

Roll dough on floured cloth. Spread mixture over entire dough and sprinkle with raisins and cinnamon and cloves.

Take one end of dough and roll together. Then roll toward center. Put in well greased pan in which it is to be baked. Allow to raise until the dough reaches the top of the pan. Then bake in moderate oven for one hour or until done.

YOU KNOW ME WELL!

I am the friend of mankind.
I am the conservator of the world's wealth.
I am employed by the wise, and disdained only by the thoughtless.
I offer protection, I ward off care,
I bring comfort in catastrophe,
I am all that is good.
I am the purveyor of helpful thoughts even to the bereaved;

I ease sorrow in its course and business on its way.
Rich and lowly bow to my graciousness,
Storms I baffle in their purpose,
Thieves steal and fire burns in vain,
For I am the Nemesis supreme of earthly loss.
I am the foe of destruction, the builder of profits, the essence of terrestrial assurance,
I am particular, yet available to all—
I am INSURANCE—get me!

A BOY'S ALARM CLOCK

It's something that isn't wound up with a key, as many alarm clocks are. It is not to be seen on a table or shelf, and its ring is not sounded afar. And only one hears it, and that is the boy who owns this alarm clock true. It cannot be bought and it cannot be sold, and it cannot be given to you.

It's a delicate piece of machinery, too, which never should suffer abuse. If it should, in time—and it wouldn't take long—'twould gradually get out of use. And what's the alarm clock of which I now tell, that isn't wound up with a key? It's that which says, "Don't!" when one starts to do wrong. It's a boy's conscience, you see.

—Boy's Companion.

TOOTH TALKS

Dr. J. W. Mally

Porcelain Fillings

There are two types of so-called porcelain fillings, one a "baked" porcelain, and the other an artificial porcelain. The artificial porcelain is more extensively used than the other type.

Since aesthetics are increasingly in demand in our fillings, our choice falls either to "baked" or fused porcelain or to the artificial kind. Of the two, the "baked" porcelain is by far better, but for various reasons, chief of which is the high cost of such a restoration, "baked" porcelain is not used very much. Synthetic or artificial porcelain is used instead.

The "baked" porcelain does not disintegrate or wash away in the fluids of the mouth as is the case with artificial enamel. It also has more strength to withstand biting stress than does the artificial porcelain. It does not discolor the way the artificial porcelain has a tendency to do.

Artificial porcelain is a powder made up of high-grade porcelain, the result of a fusion of quartz, kaolin and feldspar, together with pigments of metallic oxides to produce the various shades. To this powder is added a certain substance which, when combined with the chemicals in the liquid used, acts as a binder to cause the porcelain particles to set together. The bulk of the artificial filling made up of porcelain granules does not enter into any chemical combination with the liquid, but is held together by the colloidal substance used for this purpose.

The greatest asset of a porcelain filling is its aesthetic beauty. Its strength and lasting qualities are below that of a metallic filling. Artificial porcelain cannot be used with any degree of safety in repairing a biting edge of a tooth, nor does it prove satisfactory for fillings that extend far below the gum margin.

Artificial porcelain serves best in cavities on the sides of the teeth where no undue masticating stress is placed on them.

All in all, however, artificial porcelain is being used quite extensively in spite of all its drawbacks. It does possess some hardness to withstand abrasion and erosion. It is a fairly good non-conductor of heat and cold, and it is only slightly soluble in the fluids of the mouth. Its translucency and excellent color possibilities to match the teeth are all qualities which make artificial porcelain a fairly good and quite a desirable filling material.

THREE THINGS

Three things to govern—
Temper, tongue, conduct.
Three things to love—
Courage, gentleness, affection.
Three things to hate—
Cruelty, arrogance, ingratitude.
Three things to delight in—
Frankness, freedom, beauty.
Three things to wish for—
Health, friends, a cheerful spirit.
Three things to avoid—
Idleness, loquacity, flippant jesting.
Three things to fight for—
Honor, country, home.
Three things to think about—
Life, death, eternity.

TO AVOID HIGH BLOOD PRESSURE

The way you live and think now is going to have far more to do with your blood pressure 50 years from now than any amount of medicine you can take then. Moderation is the great word; moderation in eating, in smoking, in drinking, in any activities that worry you and tire you out; even moderation in exercise.

Be regular in eating and sleeping and bathing and elimination. In other words, practice good hygiene, which the reckless will scorn, of course, but which the wise-minded are coming more and more to heed. If you have any doubt about the condition of your arteries or about your blood pressure, talk it over fully with your physician. Do this anyway if you are 40 or over, and especially if there is in your family any history of high blood pressure, paralysis, heart trouble, kidney disease, or sick headaches; or if you are overweight, for the fat are more apt to have high blood pressure than thin folk are.

Rule fear and anxiety, especially about yourself, out of your life. If your blood pressure is just beginning to go above normal, don't be afraid, but adopt earnestly the hygienic measures your doctor advises looking toward prevention of a further rise. If you are older and already possess a bothersomely high pressure, remember that a quiet life and a contented mind will do more to drop your pressure to lower levels than all the medicine in the world.—Hygeia.

OUR LIBERTY BELL

Our Liberty Bell was cast by Thomas Lester of White Chapel, London.

It arrived in Philadelphia in August, 1752.

It was first used in the State House, Philadelphia, Aug. 27, 1752.

It was recast twice in the same year by Pass and Stow.

It was muffled and tolled Oct. 5, 1765, at the arrival of the ship Royal Charlotte with stamps.

It was muffled and tolled Oct. 31, 1765, when the Stamp Act was put into operation.

It summoned a meeting to prevent landing of cargo of tea from the ship Polly, Dec. 27, 1774.

It summoned meeting of patriots April 25, 1775, after the battle of Lexington.

It proclaimed the birth of a new nation July 8, 1776.

In September, 1777, it was taken to Allentown, Pa., to escape capture by the British and was returned to Philadelphia June 27, 1778.

It announced the surrender of Cornwallis at Yorktown Oct. 24, 1781.

It proclaimed the treaty of peace April 16, 1783.

It tolled for the death of Washington, Dec. 26, 1799.

It was rung on the 50th anniversary of the Declaration of Independence, July 4, 1826.

It cracked in tolling for the death of John Marshall, July 8, 1835.

I pity no man because he has to work. If he is worth his salt he will work. I envy the man who has a work worth doing and does it well.—Theodore Roosevelt.

HOW TO KEEP COOL

There is no need for anyone to suffer from the excessive heat. Observance of a few simple rules will enable you to laugh at Old Sol.

Summarized, these rules are:

1. Wear light clothing—light in texture and light in color.
2. Eat less of everything, and eliminate meat and potatoes from your diet as much as possible.
3. Drink icy drinks sparingly, but drink plenty of moderately cool water.
4. Eat lots of green stuffs. Avoid heavy sweets, such as chocolates, fudges, etc.
5. Remember that ice cream generates as much body heat as meat. Fruit ices are to be preferred.
6. Bathe daily.
7. Exercise regularly, but not strenuously. Keep the head covered when out-doors.
8. Wear loose-fitting clothing and roomy shoes.
9. Avoid crowds.
10. Do not talk or think about the heat.

Nothing contributes as much to comfort in warm weather as close attention to the diet. Consider most foods in the light of fuel. Meat, potatoes, heavy sweets generate the most heat in the body. Thus it is wise to avoid them as much as possible. If your appetite demands meat, then eat very crisp bacon, that is, free from grease; dried beef, cold chicken or duck. Fish can be eaten comfortably. Eggs and cheese can be used to take the place of meat.

Note what I say about ice cream. The coolness that we derive from it is only temporary. When the stomach begins to digest it we begin to be warmer than ever. Cold prepared drinks are never as satisfactory as plain water, which is the best of all warm weather drinks. Prepared drinks contain sugar and sugar generates heat.

Regular exercise is absolutely necessary in summer. A vigorous game of tennis in a cooler period of the day, though it makes you hot then, has a cool after-effect, because it gets the blood circulating more rapidly and opens up the pores of the skin. Golf does not afford sufficient warm weather exercise. A long walk, five miles or more, does. Bending exercises on arising are good.

Remember that it is important to keep from thinking about the heat, and to avoid the sort of people who are always talking about the weather.

HOW LONG WILL YOU LIVE?

Dr. Eugene Lyman Fisk says that the span of life is not fixed. If we can put in practice what we already know of health laws, our lives may be extended 15 years. In the last 30 years the span of life has been extended from 48 to 58 years in America.

The greatest saving of life is in the earlier years by the sanitary protection of drinking water and the proper care of milk.

The intestinal diseases of children have been greatly reduced, and typhoid almost overcome. Quarantine of those having infectious diseases, with rigid care in disinfection, has reduced the number of these diseases, but does not banish them.

Fraternal Congress Appoints Committee for Fraternal Day

The National Fraternal Congress of America through an especially appointed committee is organized with plans under way to promote the greatest fraternal demonstration in our history at the Century of Progress Exposition, Chicago, at the "Fraternal Day at the Fair" on Sept. 1.

National officials of the affiliated societies en route home from attendance at the National Fraternal Congress of America convention at Milwaukee will be honor guests on this occasion, and it is hopefully anticipated that 200,000 or more fraternalists will join in this event, which has for its objective the gathering of the memberships of our several societies to show the strength in numbers and the active fraternal services in which we are engaged.

A formal program of artistry and oratory by masters in these lines will be featured afternoon and evening in the spacious and beautiful Court of the Hall of Science and the day will be highly enjoyable and profitable also in the many entertainment features provided. A fraternal parade is scheduled for the early afternoon with appropriate floats, uniform drill teams, junior exhibitions and other timely features.

Every active and loyal member of our Congress societies should aim to be present and take part in this memorable and epoch-making "Fraternal Day at the Fair." Of course, you intend to visit the Fair and to view the many wonderful educational displays at this exposition, whose slogan is, "See it in Action and Show how it Works." Begin now to make your plans to be in Chicago and to visit the Century of Progress Exposition on Sept. 1 and we can, through our united effort, give a demonstration of our importance as an insurance institution which will make Fraternal Day one of the outstanding special days of this 1933 World's Fair.

INSURANCE POLICY VS. A WILL

A life or fraternal insurance contract may in one sense be regarded as a will which passes to the beneficiary the life value of the insured. It is, however, much better than a will for many reasons, such as the following:

There is no publicity. There is no court cost.

It cannot easily be contested by other heirs.

There are no attorney's fees or executor's fees.

There is not as much taxation.

The proceeds are immediately payable and there is no lapse of time for court procedure.

There is no shrinkage by reason of forced sale.

It can be made payable in any amount desired and on the exact date as instructed by the insured.

To speak wisely may not always be easy; but not to speak ill requires only silence.

Things don't turn up in this world until somebody turns them up; a pound of pluck is worth a ton of luck.—James A. Garfield.

BARAGITES WIN TWILIGHT TILT

In spite of the rain that started early in the morning and stopped shortly after 2 o'clock Sunday, June 25, the Waukegan-Milwaukee game went on as scheduled.

The field was not in shape at the time scheduled, so Baragites men with the help of the sun put the field in playing condition within a short time.

Waukegan men put on their uniforms and the game got under way at 4:40 C. S. T. It was agreed upon by both teams to play only a seven-inning game because of the late start, but when the seventh came along both teams were in a deadlock.

The batteries were as follows: For the visitors, F. Petrovic did the twirling and Stritar the receiving; for the home-standers, F. Janezich on the mound and R. Janezich behind the plate. Waukegan had 1 run, 7 hits and 1 error; Milwaukee had 2 runs, 11 hits and 1 error.

Milwaukee scored its first run in the third when R. (Rube) Janezich tripled with two away. An Penne, a newcomer, singled to center, scoring the Rube.

In the fifth inning Kuhar went to first for Miks and Ivantic to left in place of V. Petrovic. Kuhar, leading off in the seventh, tripled to right center. With two away, Ivantic singled through second, scoring Kuhar. This tied the score 1-1.

In the eighth, with a man on first and second and two away, Kuhar drove another long fly into the waiting hands of Stan Winkler, the centerfielder. In the second half of the same inning the Rube led off with another triple to right, but a perfect relay caught him at the plate trying to stretch it into a circuit blow.

The ninth inning was disastrous for the visitors. One man died on first. Sadkovich led off with a double to left. Banko was safe on a fielder's choice, while Sadky slid in safely at third. Stan took one in the foot, filling the bases with no outs. This must have worried F. Petrovic plenty because one of his deliveries was too wide for Stritar to get hold of, allowing Sadky to come in leisurely from third to end the game—and what a game it was.

After the game the Baragites entertained the visitors at the National Club House with a supper and dance. All had a good time and are looking forward to the next team visiting Milwaukee.

Cub.

SAFETY FROM POISON IVY ASSURED

A preventive treatment, which will enable susceptible persons to handle poison ivy with impunity, has been worked out. This consists of a 5 per cent solution of ferric chloride, a common, non-proprietary chemical, in a half-and-half mixture of water and glycerin. This is washed freely on the skin, and permitted to dry there, before going into the ivy-infested region. The compound contains iron, which enters into chemical combination with the ivy poison and renders it harmless. Repeated tests of this preventive treatment on persons who had always been easily poisoned have shown it to be highly effective.

THANKS

The baseball players and fans of Joliet, Ill., extend a sincere thanks to the people of Milwaukee, Wis., for the hospitality tendered them on the occasion of the recent Joliet vs. Milwaukee game.

Boosters.

KSKJ ATHLETIC BOARD

Frank Banich, chairman, 2027 W. 22d Pl., Chicago, Ill.

Pauline Treven, 1229 Lincoln St., North Chicago, Ill. Josephine Ramuta, 1805 N. Center St., Joliet, Ill.

John J. Kordiah, 325 Howard St., Chisholm, Minn.

Anton Grdina Jr., 1053 E. 62d St., Cleveland, O.

F. J. Sumic, 222 57th St., Pittsburgh, Pa.

Rudolph Maierle, 1120 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

MIDWEST KSKJ BASEBALL LEAGUE SCHEDULE SECOND HALF

July 16

Joliet at Waukegan. Chicago at South Chicago. Milwaukee bye.

July 23

Waukegan at Chicago. South Chicago at Milwaukee. Joliet bye.

July 30

Milwaukee at Joliet. Waukegan at South Chicago. Chicago bye.

Aug. 6

Chicago at Joliet. Milwaukee at Waukegan. South Chicago bye.

Aug. 13

Postponed games.

Aug. 20

Postponed games.

Aug. 27

Postponed games.

Sept. 3-4

KSKJ championship series, to be determined by Athletic Board.

Joliet Boosters Make Meetings Interesting

Joliet, Ill.—The Joliet KSKJ Booster Club has put forth more effort than ever before in making our meetings very interesting. Our club is noted mostly for its athletics.

At our last meeting June 26 we discussed about our picnic, which will be held July 23. Watch the next issue for complete details.

Our meetings are held every fourth Monday of the month in the Slovenia Hall. Next meeting will be held July 24 at 8 p. m. daylight saving time. Publicity Agent.

POLITICAL RELIGION OF AMERICA

Let every American, every lover of Liberty, every wisher to his posterity, swear by the blood of the Revolution never to violate in the least particular the laws of the country, and never to tolerate their violation by others.

As the patriots of seventy-six did to the support of the Declaration of Independence, so to the support of the Constitution and Laws let every American pledge his life, his property and his sacred honor.

Let every man remember that to violate the law is to trample on the blood of his father, and to tear the charter of his own and his children's liberty.

Let reverence for the laws be breathed by every American mother to the lisping babe that prattles on her lap. Let it be taught in schools, in seminaries and in college. Let it be written in primers, spelling books, and almanacs. Let it be preached from the pulpit, proclaimed in the legislative halls and enforced in courts of justice.

In short, let it become the political religion of the nation.

—Abraham Lincoln.

PLEDGE TO THE FLAG

I pledge allegiance to the Flag of the United States of America and to the republic for which it stands; one nation indivisible, with liberty and justice for all.

Ohio Choral Clubs to Present Bill in Euclid

Lorain, O.—One of the outstanding events ever sponsored by the Slovenian singing societies will be the presentation of a music festival on Sunday, July 9, at Euclid, O., by the United Slovenian Singing Club, which has recently been formed and consists of nine different societies of approximately 500 singers.

The following singing societies will be represented: Adrijana, Cvet, Edinost, Ilirija, Jadran, Soča Zarja and Zvon, Cleveland, and Naš Dom (Our Home), Lorain.

A group of six songs will be rendered by the singers.

The male chorus will present two numbers, "Jadransko morje," by S. Jenko, and "Slovenac, Srb, Hrvat," by D. Boranic.

The female chorus will favor with one number, "Pogled v nedolžno oko," by Gregoric.

The whole chorus of 500 singers will render three songs, namely "Spet ptice pojo," by Oscar Dev; "Nazaj v planinski raj," by Anton Nedved, and "Naše gore," by A. Foerster.

Mr. Louis Seme, director of the Our Home (Naš Dom) Society of Lorain, which is the only society outside of Cleveland to be represented at this festival, has been selected as director for the United Singing Society and will have charge of 500 singers.

Each society has been diligently preparing for this event, which we hope will prove to be one of the best ever presented before the public.

The purpose of this music festival is to unite the different societies in order that we may become better acquainted with our well loved Slovenian old folk and patriotic songs as well as with the singers individually, also to lay the foundation for future such presentations in which we hope to have more of the singing societies united.

Mr. Michael Lah, president of this united choral society, will present the opening speech. He will be followed by several other prominent speakers.

There is no admission charge, so everybody is most cordially invited to attend this music festival.

After the program there will be dancing and "prosta zabava," with music furnished by Jackie Zorc and his orchestra.

Members of the Lorain society, Our Home (Naš Dom), are requested to obtain their bus tickets from the secretary, Miss Mary Polutnik, by July 5, which is the closing date for obtaining these tickets. The price of the fare for round trip for members is 75 cents, for non-members \$1.

All those desiring to leave Lorain with the singers are requested to meet at the Slovenian National Home at 9:30 a. m. promptly. Another bus will leave Lorain at 12 o'clock.

Don't forget the date—Sunday afternoon, July 9, at Euclid, O. No admission charge, so don't miss it.

BRAGGING

Don't brag—it's a bad habit. There are a lot of fellows who know how to do a number of things well—but it seems they are afraid folks won't find it out, so they always go around tooting their own horns—don't do it.

If you can play baseball better than anyone else, folks will begin to find it out and they are bound to get a better idea of how good you are if you are modest. Lots of fellows spoil their records by bragging.

We pay for every act in life, not always in cash, but in consequences.

Reporters' Contributors

In submitting accounts of past, present and future events of clubs or groups, please include the full name of the club sponsoring the event and state if the club is affiliated with the KSKJ.

This request is made in fairness to the KSKJ groups and lodges whose news and publicity is entitled to first preference.

The Our Page welcomes all news pertaining to Slovenian and Croatian events and gladly includes it when the contributions do not tax the space entitled to the KSKJ and its affiliated groups.

LIST PAIRINGS FOR WAUKEGAN TENNIS MEET

Waukegan, Ill.—Play in the second annual Kay Jay Booster tennis tourney sponsored by the Waukegan Boosters is well under way, the date for beginning being June 29. Twenty-eight members are entered in this meet, which promises to be as interesting as the one last season, if we are to judge from present indications. All first round matches must be completed by July 8, and scores reported to Millie Gerchar. The final arrangements for this meet were made at the meeting held last Monday. A number of events were planned, including a beach party to be held during the past week.

Pairings in the men's singles and women's singles follow:

Fred Stalcar vs. Iggy Grom, John Cankar vs. Vic Petrovic, Frank Krsinar vs. John Gerchar, Max Novak vs. Frank Ogrin, Jack Repp vs. Stanley Miks, Joe Zorc vs. Frank Ivantic, Frank Petrovic vs. Eddie Svete, Joe Slana vs. Joe Miholic.

Women's singles:

Agnes Kosir vs. Helen Kolens, Angie Gerchar vs. Marie Suhadolnik, Marie Opeka vs. Frances Lesnak, Mary Tercek vs. Pauline Treven, Millie Gerchar vs. Marie Grom, Agnes Ivantic vs. Val Umek.

Chiseler.

La Salle Team Drops Tilt as Second-Round Curtain Is Raised

La Salle, Ill.—St. Roch's Holy Name started off on the wrong foot in the second round play in the Little Vermillion loop Sunday, June 25, when the strong La Salle Merchants beat them, 8 to 6.

The defeat was due largely to inability to hit with men in scoring position. "Scotty" Bausch, Holy Name leading hitter, fanned twice with the bases loaded and then again in the ninth with the tying runs on second and third.

Posevina, winning pitcher, who failed to make the Holy Name this year as a hurler, set the Juniors down with only seven hits. J. Baznik, a newcomer, getting a single, a double and a triple in four trips to lead the attack. Baznik also pitched, giving up five hits in six innings, but errors had him in the hole all the way.

Bansch pitched three innings and he, too, was nicked for five hits. Posevina also led the Merchants at bat, getting two singles and a home run in four trips.

The first round championship was won by the La Salle Cleaners; the Holy Name finished fourth. There are six teams in this league.

Frank J. Struna.

Joliet School Band Fetes Jubilarian Sisters

Joliet, Ill.—The Venerable Sisters M. Flora, M. Perpetua and M. Secunda, all well known and loved by St. Joseph's Parish, Joliet, were feted by St. Joseph's Band in a jubilee concert at the St. Francis Convent Auditorium on Thursday, June 29. The concert was part of a day-long celebration beginning with Solemn High Mass in the morning, in honor of the diamond, golden and silver jubilarian of the order, among whom our three Slovenian jubilarians wore the silver crown.

Never did the band play so superbly. Among the numbers were Bach-Gounod's "Ave Maria," Von Suppe's "Light Cavalry Overture" and "Bennett's Zenith Overture." To show the hundreds of listeners, lay and clerical, of many and varied nationalities, their love for Slovenian folk songs, the band played and sang "Rasti, rasti, rožmarin" and "Venček slovenskih pesmi."

The second group opened with "Grandiose Overture" by De Lamater. This piece was the required archdiocesan band contest number in Class B; and also the required Illinois state contest number in Class A. It was for this piece that our band received the highest grading in this year's contest in Chicago.

"Idle Fancy Overture" by Bennett gave our baritones an opportunity to display their skill in solo playing, while "Royal Palm Overture" by King afforded the clarinets to shine as soloists.

The short but surprisingly brilliant musicale closed with St. Joseph's contest specialty, "Our Heroes March" by Sor-dillo.

Rev. M. J. Hiti.

ROBECK-HENROTIN NUPTIALS

On Saturday, June 24, Miss Alice Henrotin, daughter of Mr. and Mrs. John Henrotin of Peru, Ill., became the bride of Mr. John Robeck, son of Mr. and Mrs. Frank Robeck of Illinois St., La Salle, Ill.

The marriage ceremony was performed by Father Paschal, pastor of St. Roch's Church.

Mrs. Fannie Renkosik, a sister of the groom, acted as matron of honor, while Miss Dorothy Kolish was the bridesmaid and Frank Spitzmiller the best man.

A wedding reception was held at the home of the groom's parents for relatives and close friends, after which the young couple left on a honeymoon trip to Eastern points. Upon their return they will reside in La Salle.

VACATION TIME

It seems to me I'd like to go Where the bells don't ring nor whistles blow, Nor the clocks don't strike nor gongs don't sound, And I'd have stillness all around. Not real stillness, but just the trees' Low whispering, or the hum of stones In strangely, softly, tangled tones. Sometimes it seems to me I must Just quit the city's din and dust And get out where the sky is blue; And say, how does it seem to you?

—Eugene Field.

CHANGE MEETING DATE

Chisholm, Minn.—Because the regular monthly meeting fell on July 4, the regular meeting will be held on the second Tuesday of the month, July 11. All members are asked to be present as there are quite a few important matters to discuss.

Rudolph Gazvoda, Sec'y.

CONTRIBUTORS

In submitting contributions to Our Page, please consider the following:

1. Use one side of paper only.
2. Manuscripts written in pencil will not be considered.
3. If possible typewrite material, using double-spacer.
4. All contributions must be signed by author. Name will be withheld from publication by request.
5. Material must be received by Our Page not later than 8 a. m. Friday prior to intended publication.
6. Manuscripts will not be returned.
7. Address communications to Our Page, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Editor: Stanley P. Zupan.

MINNESOTA BASEBALL LEAGUE SCHEDULE

July 16

Ely at Soudan. Chisholm at Eveleth. Aurora, bye.

July 23

Soudan at Aurora. Eveleth at Ely. Chisholm, bye.

July 30

Aurora at Chisholm. Eveleth, bye. Soudan, bye. Ely, bye.

Aug. 6

Chisholm at Ely. Soudan at Eveleth. Aurora, bye.

Aug. 13

Open.

Aug. 20

Chisholm at Soudan. Eveleth at Aurora. Ely, bye.

Aug. 27

Aurora at Ely. Eveleth at Chisholm. Soudan, bye.

Death of Youth Shock to Brooklynites

Brooklyn, N. Y.—The Slovenian population of Brooklyn experienced a terrible shock upon receiving the news of the death of J. A. Vaupotic, son of Mr. and Mrs. Valentine Vaupotic. He died on Tuesday, June 20, after losing a hard fought battle against pneumonia that attacked him immediately following an operation for appendicitis. Interment took place in the Most Holy Trinity Cemetery after the Requiem Mass celebrated in St. Mathias' Church at 11 o'clock on Thursday, June 22.

John was 24 years old, just at the peak of his youth. He was well liked by all who knew him.

Anthony J. Staudohar.

HOME, DAD AND THE BOY

May his tribe increase! He is the one Dad in scores who really recognizes the full responsibility of fathering a modern American boy.

He is eager for constructive suggestions and is glad of help from anywhere.

Each year sees a large number of such Dads and a correspondingly better crop of boys.

He is the man who is constantly seeking the best, physically, mentally, socially and spiritually, in order that he may pass it on to his heir.

He knows that most boys live up to Dad's estimate of them! Treat them contemptuously, they become contemptible; trust them, and they become trustworthy; recognize their growing manliness, and you multiply it.

The conscientious Dad probably will not have so many lodges attend his funeral, but a real boy, well started toward manhood, will miss him mightily and hold him in fondest memory.

And when the One Great Scorer comes to write against Dad's name, he'll note—not money gained or lost—but how he played the boy-game.

—Frank H. Cheley.

MIDWEST READY FOR 2D ROUND

League Standings			
	W	L	Pct.
South Chicago	4	0	1.000
Chicago	3	1	.750
Milwaukee	2	2	.500
Waukegan	1	3	.250
Joliet	0	4	.000

The first round of the Midwest KSKJ Baseball League was concluded on Sunday, June 25, with the Milwaukee Baragites and Waukegan Boosters occupying the spotlight. This tilt between the North Shore teams proved to be a thriller in which a very good brand of baseball was displayed. The Milwaukee lads won the contest by a score of 2 to 1, but not before the Boosters had their opportunity to assert themselves.

The Baragites drew first blood in the third inning when they flashed a run across the plate. This was accomplished when Rudy Janezich poled a triple and was sent home by Al Penne's sizzling single into center field. The Waukeganers kept pecking away at Frank Janezich's offerings, but were unable to register a tally until the seventh. This was brought about in a somewhat similar manner, for Kuhar of the Boosters slammed a terrific three-bagger into right field and was shunted home shortly afterward when Frank Ivantic singled to center.

Going into the ninth inning with the score knotted at 1 to 1, the Waukeganites made their bid, but were mowed down when Pitcher Janezich tightened up and struck out two men with a runner in scoring position. The Baragites fared a little better than the score might indicate. Sadkovich opened up with a double and came home when Petrovic, Waukegan hurler, threw a wild pitch. The game ended at this point.

The summaries reveal that the Beer City lads collected 11 hits off Petrovic. The Waukeganites were content with seven hits off F. Janezich, meanwhile eight of them went out by the strikeout route. Mark Pakiz of the Brewers led his team with three hits and S. Drasler of the Waukeganers swelled his batting average to lead the league with three more hits. His batting record shows that he is hitting the ball at a .625 clip, which at present is the highest in the league.

Midwest League fans will have an opportunity to compare batting averages of the various players in the league, when the complete list will be published in next week's edition.

The Joliet-Chicago St. Stephen game was not played. The Jolieters forfeited to the Chicago team when they failed to appear on the field at the prescribed time.

This coming Sunday, July 9, the Midwest Leaguers will resume their round-robin jaunt of the circuit when South Chicago Florians travel to Joliet and the St. Stephens of Chicago will hie themselves to Milwaukee for a tussle for second place honors.

Midwest Correspondent.

BIRTHSTONES FOR—

- Laundresses, the soapstone.
- Architects, the cornerstone.
- Soldiers, the bloodstone.
- Politicians, the blarney-stone.
- Cooks, the pulling-stone.
- Borrowers, the touchstone.
- Policemen, the paving-stone.
- Stockbrokers, the curbstone.
- Shoemakers, the cobblestone.
- Burglars, the keystone.
- Tourists, the Yellowstone.
- Beauties, the peachstone.
- Editors, the grindstone.
- Motorists, the milestone.
- Pedestrians, the tombstone.